

Naročnina mesečno
25 Din, za inozem-
stvo 40 Din — ne-
deljska izdaja ce-
loletno 120 Din, za
inozemstvo 140 Din

Uredništvo je v
Kopitarjevi ul. 6/I

Telefoni uredništva: dnevna služba
2050. — nočna 2996. 2994 in 2050

SCODENECK

Z nedeljsko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Prosvetni teden

Z blagoslovitvijo Prosvetnega doma v Celiu, ki se bo danes izvršila, otvorja Prosvetna Zveza prosvetni teden, ki naj bo pregled storjenega dela a še vse bolj smotreno in objektivno proučevanje nalog, ki jih mora v sedanjosti in bližnji bodočnosti rešiti naše kulturno delo.

Pogled naših prosvetnih delavcev bi z zadovoljstvom lahko obstal na dovršenem delu. V zadnjem času so zrasli iz slovenske zemlje novi krasni domovi, ognjišča in središča kulturne, žive priče požrtvovalnosti ter ljubezni slovenskega človeka do izobrazbe in napredka. Obenem se po domovini vrši smotreno kulturno delo v raznih prosvetnih odsekih in pa noga, ki sicer ni tako vidno, kot veličastne stavbe novih domov a ki ne zahteva nič manj žrtev in je prav tako plodonosno.

Prosvetni dnevi, ko se zbira cvet našega kulturnega delavstva, pa niso le dnevi bilance ampak tudi priljubljena prilika za intenzivno proučevanje nalog, ki nas čakajo na prosvetnem polju. Vedno je treba imeti bister pogled za sedanjost, treba je dobro vedeti, česa baš sedanji čas od nas zahteva, ker je le preveč resnično, kar je kardinal Faulhaber zaklical nemškim katoličanom: Vox temporis, vox Dei! Klic sedanjosti je božji klic!

Katere bi bile tiste naloge, ki jih sedanjost stavi na našo najmočnejšo prosvetno organizacijo? Slovenski prosvetni zvezni ne more biti nobena naloga bližja, kakor da goji in dviga slovensko kulturo. To ni kaka splošna fraza, ampak težka in zelo konkretna naloga, ki zahteva temeljitega poznanja osnov našega rodu, njegovega duha in srca, iz katerega je ustvarjal svojo pravtvo ljudsko kulturo in jo položil kot najstarejšo in izvirno stopnjo splošne izobraženosti. Našemu izobraženemu ne sme biti tuju zakladnica zgodovinskih spominov kakor tudi ne sokovi novejših kulturnih vplivov, ki slejkoprej tvorijo zložek moderne nacionalne kulture. Zal, da so ti novejši kulturni vplivi prečesto tako malo slovenski in niti ne slovanski in da niso prav nič v skladu z duševnostjo Slovencev. Naša zemlja leži na križišču vzhoda in zapada, severa in juga. Tod čez se so nekdaj sprejavali tuji narodi in se danes sprejavajo tuje kulture. Vsaka zapušča svoje sledove. Ni vse slabo, kar prinese tuje, a še daleko ni vse dobro. Slovenci smo v nevarnosti, da izgubimo samostano kulturo, še predno smo si jo prav ustvarili.

Tudi to ni fraza ampak živa resnica. Ali ima naša kmečka vas še nacionalni in stanovski izraz? Ne gorimo o meščanstvu: toda ali se v podeželskem našem ljudstvu še odraža zdravo, pristno slovensko rodno življenje? Kdor je imel kdaj priliko pogledati izza domačega plotu, bo radevolje priznal, kako vse drugače znajo drugi narodi presnoviti in uporabiti tiste elemente, ne da bi izgubili lastno osobitost in značajnost, kako je nemška vas res vse nemška, kako so visoko kulturni skandavski narodi znali obvarovati svojevrstno zunanjost svoje vasi kljub vsemu poljedelskemu napredku. Holandski kmet je prvi na svetu po bogastvu in kulturi, pa mu še na misel ne pride, da bi za meščansko obliko zamenjal svojo tradicionalno narodno nošo. In tako delajo vsi, ki se zavedajo sami sebe: Franci in Poljaki, Čehi in Srbci. Edino pravilno! Nikaror ne bi smela splošna in tehnična izobrazba zatreli vsega izvirnega, kar je priklico in zraslo iz narodne duše. Nasprotno, ljudska duševnost mora postati izhodišče za novo nacionalno, vsem razredom dostopno kulturo.

Delo ljudskih prosvetiteljev mora iti torej za tem, da dvignejo ljudsko samozavest, da se ne bo oprije posnemalo tuja in slepo kupovalo, kar je v tuji krošnji. Neprestano je treba ljudstvo opozarjati na lepote in zaklade, ki jih je Stvarnik položil samo v njegovem nрав in njegovo zemljo in so edinstveno in izključno njegovi. Korenito je treba pomesti iz duše zadnjega slovenskega človeka morečega in ponujajočega duha manjvrednosti, ki ustvarja hlapce, neznačajne in odpadnike. Ze davno je čas, da tudi kot celota izidemo iz otroških plebic in kot može samozavestno z vero v sebe in svojo bodočnost pogledamo okrog sebe. Pred drugimi narodi se nam ni treba ničesar sramovati, razven lastne nezavednosti.

Nadaljnje, specijelno usmerjanje našega prosvetnega dela med slovenskim ljudstvom mora iti v smislu naše narodne države in jugoslovenskem državnem pravcu. Trière jugoslovenski bratje, zliti v eno državno telo, se moramo tudi kulturno bolj in bolj spoznavati, prežarjati in zblževati. Spoznanje bo rodilo spoštovanje pred osobinami one kulture, ki si jo je vsak izmed bratov po dolgih in težkih bojih s stoletnimi sovražniki ustvaril in v kateri je izoblikoval svojo dušo. Iz spoštovanja pa se poraja ljubezen. Slovenci smo najbolj na zapis pomaknjena slovenska veja. Zato smo našim južnim bratom naravnim posredovalci za padne kulture, ki jo popolnoma očituje tudi naša lastna kultura. A nujno potrebno je, da ljudstvo neprestano seznanjamо s širšo domovo Jugoslavijo, z njenim prebivalstvom, z njenim zgodovinom in njenimi lepotami. Tudi prost naš človek naj spozna naš novi dom. Kulture vrednote Srbov in Hrvatov naj postanejo tudi naša last, kakor iskreno želimo enakega uvaževanja slovenskih kulturnih dober pri Hrvatih in Srbih. Tako bomo skupno

prispevali h kulturni rasti in napredku naše majke Jugoslavije.

Kdor pozna preteklost jugoslovenskih narodov, dobro ve, da je v vseh stoletjih tvojila globoka verska zavest temelj ljudskega življenja. Metafizična večna vprašanja so nelečljiva od jugoslovenske ljudske duševnosti. Vsi veliki jugoslovenski narodni prosvetitelji, od sv. Save, Strossmayerja in Slomška dalje, ki so res črpali iz naroda in doprinesli kaj bistvenega k njegovemu kulturi, so temeljili na religioznih osnovah.

Ce je za vse Slovane značilen na živi krščanski veri sloneč etični realizem, velja to še v prav posebni meri za Slovence. Globoka slovenska domovinska ljubezen, zvestoba jeziku in segam, vse to je vzkliklo iz verskega

čustvovanja. Odtod sledi za vse kulturno delovanje izobražene javnosti velevažno dejstvo: kdor ljubi svoj rod, teh temelj ne bo ruval ne majal, ampak bo na njih zidal in jih poglabljaj. Prava prosveta med narodom ne more in ne sme mimo onih etičnih in moralnih temeljev, ki ohranajo optimizem in zdravje v narodu, ki odgovarjajo na njegova zdajna vprašanja, na njegov klic po Bogu, ki ohranajo svetost družinskih vezi in spoštujejo avtoriteto, ki oznanjajo in vrše pravičnost in ljubezen. Blagor državi in družbi, kjer je v čistih Gospodovih imen in njegovi zakoni!

To je nekaj naših misli za predstoječi prosvetni teden. Odlični kulturni delavci, ki bodo sodelovali, so poročilo, da se bo še vse več in mnogo bolje storilo, kakor bi takoj mogli izga-

Cek. račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349 za inserate; Sarajevo št. 7563, Zagreb št. 39.011, Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitarjeva 6, telefon 2992

Izhaja vsak dan zjutraj, razen pondeljka in dneva po prazniku

Današnji „Slovenec“ obsega 20 strani
Z ilustrirano prilogo stane samo 2 Din

Danes posebno opozarjam na:

Iz politike
Madarska odgovarja Flandru str. 2
Španske volitve str. 2

Iz domačega življenja
Za morilci carinika str. 3
Avtobus s potniki v vodi str. 3
Rešitev Ljubljane med Slovenci . . . str. 5
Delavec izkopal zaklad str. 4

Iz kulture
2000 letnica rojstva Vergila str. 8

Domäče ognjišče:
O pravilnem ravnjanju z mlekom . . . str. 14
Kako nastane bolezni stekline . . . str. 14
Zdravniška posvetovalnica . . . str. 14

Iz gospodarstva
Osrednja organizacija mlekarjev . . str. 15

Iz sporta
V Olimpiji pred 2500 leti . . . str. 16

Razno

Jesen in zdravje str. 13

Izjava dr. Besednjaka

Rim, 18. okt. Listi registrirajo izjavo g. dr. Engelberta Besednjaka, priobčeno v 42. številki gorškega »Novega lista«, ki se glasi sledete: »Nekateri časniki so priobčili vest, da se bo »Novi list« moral uslaviti, ker se njegov odgovorni urednik nahaja že več časa v Zenevi in ne kaže veselja za povratok. Na to izjavljam, da sem se mudil v inozemstvu z vednostjo in dovoljenjem centralne vlade in da sem zopet pri uredniškem delu. Pravni položaj ostalega uredniškega osebja se rešuje pri pristojnih oblastih. Kar se tiče vrhpoljske žalobje, odobram povsem izjavo v zadnji številki »Novega lista«, odklanjajoč z vso odločnostjo in ostromoščo katerekoli našilne metode političnega boja. Ljudje, ki so zakrivili umor v Vrhpolju, niso izvršili samo zločina na prizadeti družini, temveč so se hudo in težko pregrili tudi nad našim ljudstvom, katerega mislijo reševati, a ga v resnicu ženejo v katastrofo. »Novi list« ima slejkoprej za cilj, da pride med obema plemena do poštenega, na medsebojnem spošlovanju slovrega sporazuma in sodelovanja. Dr. E. Besednjak.

Nasilna kolonizacija
Jul. Benečije

Trst, 18. oktobra. z. Po atentatu v Gorici so začeli Italijani zahtevati nasilno italijanizacijo Julijanske Benečije. Zahtevajo, da se kolonizira 30.000 italijanskih podanikov okoli Trsta in v mestu samem. V to vrhu naj se zgradijo nove tovarne. — Današnji »Piccolo« pa piše proti temu in pravi, da bi povrnilo to še večjo gospodarsko krizo, radi česar se že sedaj skoro vsak dan zapira tovarne.

Akcija jug. advokatskih zbornic

Zagreb, 18. okt. p. Advokatska zbornica v Zagrebu, čim je zvedela za akcijo ljubljanske advokatske zbornice, se ji je takoj pridružila. Akcijo sta podvzeli do sedaj samo ljubljanska in sarajevska. Gotovo pa je, da jim bodo sledile tudi zbornice v Novem Sadu, Skoplju in Cetinju. Ljubljanska advokatska zbornica je zbrala bogat dokazilni material, ki je zelo porazen za fašistične branitelje in je tako težek, da ne bo mogel mednarodni advokatski forum odvzeti ed se dolžnosti, da ne bi obsolil tako nezaščitano postopanje italijanskih advokatov.

Poljedelska šola v Tolminu

Rim, 18. okt. Ministrski svet je sklenil, da se gimnazija v Tolminu zapre, na mestu nje pa otvorí Poljedelska in gozdarska šola, ki odgovarja potrebam tega kraja.

Vprašanje konkordata

Belgrad, 18. okt. z. Vprašanje konkordata med našo državo in Vatikanom je prišlo v končno fazo in se bodo tozadovni razgovori začeli že konec tega meseca v Rimu.

ziti. Le eno željo še gojimo: naj bi prosvetni teden, kakor sploh vse delo Prosv. zveze bilo prežeti svečnosti in mladosti. Ludovik XIV. je mladi vojvodini Burgoski sezidal lepo letno pristavo in jo dal krasno slikati. Mansart je po stenah in stropu upodobil vse bogove Olimpa. Kralj pa je slikarje zavrgel, češ, da so motivi vse preveč starci za nežno mladost princezinje. »Naslikajte podobe, ki bodo razširjale samo mladost.«

Prosvetna zveza stoji pred velikimi in težkimi nalogami. Da jim bo kos, naj zajame v sivek tok življenja, vox temporis, vox Dei, — naj mu skuši vtisniti pečat krščanske kulture in naj si prizadeva za mladino, katere edine je bodočnosti.

Raj pravile?

Te dni je nekdo objavil članek, v katerem govori o nespodobnem vedenju »elegantne frlike« in neke družbe, ki je bila sportno oblečena. Nobe nega dokaza ne navaja, da so bili to sportniki in vendar je ves članek le nekak izliv nezaupanja proti telesni kulturi.

Vse kaže, da dopisnik ni sportnik, da sporta ne pozna. Ne bom ga prepirjeval o postavljenih vrednostih sporta, naj sodostujejo besede sv. očeta, ki jih je govoril o prilici, ko so bili pri njem zastopniki mednarodnih katoliških telovadnih in sportnih organizacij: »Vase delo sem vedno blagoslovil in ga blagoslavjam tudi od tej ur za vselej. Ne omagajte pri delu za duševno in telesno okrepljevanje mladih. Vesel sem, ko vidim toliko narodov združenih za to skupno delo. Ko sem pred leti odpril Vatikan za tekmovanja katoličanov, tedaj sem podal jasen dokaz svojej mišljene... In že bi danes še kdo dvomil o mojem stališču, tedaj mi ne preostane drugo, kakor da sam telovadim in gojim sport, da bo našel moj zgled posmehanje.« — Seveda pa mora sportna vrogo temeljiti na načelih, brez katerih ni plemenitih ljudi in ne plemenitega ravnanja.

Občni zbor Jugosl. Kmettske zveze

bo na nedeljo 9. novembra ob 10 dopoldne v dvorani hotela »Union« v Ljubljani.

Dnevni red:

- 1. Današnje stanje kmettskega gospodarstva. — Janez Brodar.
- 2. Delo in cilji Jugoslovanske kmettske zveze. — Prof. Anton Sušnik.
- 3. Starostno zavarovanje kmettskega ljudstva. — Dr. Miha Krek.
- 4. Živinsko zavarovanje. — Ravnatelj Fran Gabrovec.
- 5. Volitev društvenega načelnika.
- 6. Volitev društvenega odbora.
- 7. Volitev društvenega vodstva.
- 8. Volitev dveh pregledovalcev računov.
- 9. Slučajnosti.

Vstop je dovoljen le z izkaznico. Vabilo velja za izkaznico.

Kmetje, pokažite svojo stanovsko zavest in pride v obilini. Noben član Kmettske zveze ne sme ta dan ostati doma. To zavarovanje mora biti mogočna manifestacija kmettske misli in kmettske skupnosti.

Položična vožnja je dovoljena (odlok železniškega ministrstva od 11. oktobra leta 1930. Bl. 19.086) in velja od 7. do 11. novembra za vse proge in vse vlake v dravski banovini razen Simpon-orientekspreza. Na odhodni postaji je treba kupiti celo vozno karto do Ljubljane, ki velja potem s potrdilom o udeležbi na občnem zboru za brezplačno vožnjo nazaj.

Kdor ne bo mogel biti doma pri sv. maši, se je bo lahko udeležil v Ljubljani in frančiškanski cerkvi ob trijetrt na 10 dopoldne.

Tajništvo JKZ.

Delavec izkopal 180 cekinov

Krško, 17. oktobra 1930.

Pri hotelu gosp. Gregoriću prenavljajo ledencu baroncu g. Lazzarini. Pri delu je zaposlenih več delavcev, med katerimi je tudi Kogej Pavel, ki je pred par tedni prišel iz Idrije. Delo vodi sedanj upravitelj in najemnik hotela gosp. Hofbauer. Kogej vsaki dan, je tudi dne 18. t. m. delavcem šlo delo pridno od rok. Zatopljen v svoje delo, je Kogej nacenkrat ves začuden obstel, ko se mu je pri kopanju starega temelja prikazal lončni, privihno do 12 cm visok, ki je bil skrbno zavezani. Tako mu je šmilo v glavo, da bi takoj moglo biti skritega kaj zgodovinskega. Zavedajoče se, kot dober in pošten delavec, da te stvari ne sme prikriti in ne si jih prizvojiti, je dal lončni takoj varstvo g. Hofbauerju. Zlatnike so seveda takoj presteli. Bilo jih je 180. Tehnili so 64 dig.

Cekin so iz srebra zlate 22 kar. in v velikosti dinarja. Eni nosijo na levi podobo stoječega vladarja z žezлом v roki, na hrbitu pa imajo grb, v katerem so vidna svetla in temna vodoravna polja in enoglavi orel v desnem delu ščita. Druga vrsta nosi na levi enako podobo kralja, na hrbitu pa ima tudi grb z enakimi polji, vendar so v desnem delu ščita križi, in sicer tako, da sta po dva ali trije v eni vrstli. Tretja vrsta cekinov pa nosi na obeh straneh podobo svetnikov (na eni strani dva, na drugi pa enega). Napisov, oziroma letnici ni bilo mogoče razbrati in bodo morali ugotoviti strokovnjak, iz katere dobe so zlatniki. Najdražje je po vsem Krškom in okolici povzročila močan odmev, in ga skoro ni bilo človeka, ki bi si ne želel enake najdražje, katera poleg gmotne vrednosti predstavlja tudi precejšnjo zgodovinsko vrednost.

Krava padla v prepad

Logatec, 17. oktobra.

Te dni je družina tukajšnjega železniškega delavca Jerina Antona spravljala poljske pridelke. Od voza izpreženo in spodice krave so zbežale delce po polju ter se nato pričele bosti. Močnejša krava je ſibkejo porinila v neko nezagradljeno odprtino v zemlji, kjer je obvisela med dvema skalama, kakor obesenja za glavo. Krava je žalostno mukala, kakor bi prosila pomoči, toda ni je bilo mogoče rešiti žive, temveč so jo morali na mestu zakluti.

Ign. Žargi

Ljubljana, Sv. Petra c. 3 in 11

Priporoča bogato zalogu raznega zimskega perila kakor

**plaščev
oblek
srajc
kravat**

nogavcev vseh vrst itd. po pri-
znanu nizkih cenah

Dobra knjiga - zaklad v hiši

za skrajno nizko mesečno naročnino dobite:
LEPOSLOVNA KNJIŽNICA

Najboljši sodobni svetovni pisatelji. Letos izidejo knjige F. Timmermansa, F. Mauricia, J. Bojerja, Andrea Gidea, W. Berendisa, P. Lippeta. Skupno 6 knjig — ca 1500 strani mesečno 15 Din — v platno Din 12.50 karton.

LUDSKA KNJIŽNICA

Svetovni in domači pisatelji, izbrano čisto dostopno vsekomur: Izidejo knjige V. Hugoja, Maurice-Constantine Weyerja, H. Malota. Dogodivščine Pavilhe in Kljukca, Jamsesa, Dickensa itd. Skupno 6 knjig, ca 1600 strani, mesečno 12 Din v platno.

ZBIRKA DOMAČIH PISATELJEV

Poleg nadaljevanja Izbranih spisov Ivana Preloga (2 zvezka na leto) izidejo sodobni in starejši slovenski pisatelji, letos predvdom Narte Velikonja in Anton Leskovec. Skupno 4 knjige, ca 110 strani mesečno 10 Din, v platno.

ZBIRKA MLADINSKIH SPISOV

Najlepši izbor čliva za mladino! O Božiču izidejo Svenssonove povedi o malem

Islandcu Noniju. Skupno 4 knjige na leto ca 800 strani, mesečno 8 Din, vezano.

ZBIRKA POLJUDNIH ZNANSTVENIH IN GO-SPODARSKIH SPISOV

Poleg praktičnih knjig, kot so Poljudna elektrotehnika, knjiga o gradbah in notranjih opremi stanovanj, izidejo memoari, življenjepisi itd., prva predvidoma izide o Božiču dr. Fr. Verbova knjiga o Sv. Avguštinu, 3 knjige skupno ca 900 strani z ilustracijami, mesečno 10 Din, platno.

Naročniki posameznih zbirk uživajo ugodnost pri naročaju prizname pravvrstne revije

DOM IN SVET

po 8 Din na mesec.

Zbirke so naročljive posameč ali v poljubni kombinaciji.

JUGOSLOVANSKA KNJIGARNA V LJUBLJANI

Za lavantinsko škofijo je prevzela nabiranje naročnikov

TISKARNA SV. CIRILA V MARIBORU

Za 600.000 Din opeharjen Amerikanec

V Kraljevici je orožniški narednik Puč arretiral nek Danico Ahe in njenega moža radi goljufije. Ugotovljeno je, kakor poročajo časopisi, da je Danica izvabila od premožnejših posestnikov večje vsole denarja. Govorit se, da je izvabila od ljudi do 900.000 Din. Samo enemu je pobrala 600.000 Din. To je neki Mihal Burič, ki je prinesel iz Amerike 14.000 dolarjev. Za 2000 dolarjev si je uredil posestvo, ostalin 12.000 dolarjev pa je spravil pod streho.

V hišo pa je pričel hodiť Danica, ki je od Buričeve izvabila dolarje, češ, da jo je neki bogataš Josip Marušič s Krke prosil, da mu prekrbi denar, ki ga bo vrnil s stodostotnim obrestom. Danica je prípovedovala, da je Marušič delničar splitske ladje, ki ter zelo bogat človek. Žena se je polakomile stodostotnih obrestiti in vseh 12.000 dolarjev je šlo.

Z raznimi prevezami je izvabila od obretnikov prav vse, kar so še imeli. Potem pa je odpeljala ženo — menda v Zagreb — češ, da bo tam dobila denar.

In sedaj ni ne denarja, ne Buričeve odniskodne. Mož je v skrbih za denar in ženo. Danico so prijeli. Toda denarja najbrž ne bo videl nikje več.

Koledar

Nedelja, 19. oktobra: Peter Alk., spoznavavec.

Ponedeljek, 20. oktobra: Ivan Kanc, spoznavavec.

DRAGO GORUP & CO.

Ljubljana, Miklošičeva cesta 14/II.

Vam nudi solidne in vseh cen damske zimske plašče

PRIDITE

in ogledite si zalogu brez obvezno!

Osebne cesi

Poveljnik dravske divizijske oblasti, divizijski general g. Sava Triptovič, bo odpotoval na svoje novo službeno mesto v ponедeljek 20. t. m. ob 9.30 dopoldne.

Is železniške službe. Namrečen so za zvaničnika I. kategorije, 4. skupine: Perčič Anton, administr. zvaničnik, Jelenec; Karlo Viktor, brzjavec, Židan most. Za zvaničnika II. kat. 3. skup.: Matjaž Martin, tovorni spravodnik, Maribor gl. kol.; Marin Franc, tovorni spravodnik, Maribor gl. kol.; Seliš Jurij, progovni čuvaj, progovna sekacija Celje; Matiček Janez, premički, Maribor gl. kol.; Gimerman Josip, tovorni spravodnik, Ljubljana gl. kol.; Lipični Janez, zapisovalci voz, Tezno; Čvital Rudolf, tovorni spravodnik, Velenje; Meja Julijan, skudčinski skupinodvodnik, Ljubljana gor. kol.; Janež Janez, tovorni spravodnik, Ljubljana gl. kol.; Greifoner Vincenzo, blokovnik, Tezno; Milavec Anton, tovorni spravodnik, Ljubljana gl. kol.; Prudič Anton, premički, Rakovci; Lapajna Jožef, tovorni spravodnik, Ljubljana gl. kol.; Žapek Avguštin, vratar, Židan most; Miklar František, tov. spravodnik, Ljubljana gl. kol.; Potušek Jožef, kretnik, Židan most; Gorjan Martin, tovorni spravodnik, Ljubljana gl. kol.; Koželj Anton, kretnik, Sv. Lovrenc na Pohu; Pogačar František, tovorni spravodnik, Ljubljana go. kol.; Majerič Vekoslav, administr. zvaničnik, Maribor gl. kol.; Kumer Rudolf, tovorni spravodnik, Velenje.

Mala kronika

Zenska društva in deklativni odseki naj v smislu zadnje okrožnice poslje svoje zastopnike na prosvitno-organizacijski tečaj, ki se bo pričel 28. t. m. popoldne, in na občini zbor Zvezne, ki bo 28. t. m. ob 9. dopoldne v belli dvorani hotela Union. — Slovenska krikanska ženska zveza.

Prosvitne knjizice je razposila Prosvitna zveza v Mariboru te dni tudi društvenim ljubljanskim sili, in sicer vse tri do sedaj izšle knjizice: Godobne naloge ljudske prosvete, Koroški Slovenec in Jugoslovenska književnost. Društva lepo prosimo, da se naročijo saj na po en izvod teh knjic za vseh 12 mesecev. 12 knjizic stane s poštnino vred celo lete 18 Din. Za to malenkostno vsto bodo imela društva in posamezniki vsak mesec na razpolago izbrano vsebino za čtivo in predavanja v mladinskih krožkih.

Prošnje za gnojnične sesalke. Kr. bankska uprava dravske banovine razglasila: V naprej se ne bodo več upoštevane prošnje, ki jih vložili posamezniki za prispevki pri nabavi gnojničnih sesalk. Upoštevale se bodo samo prošnje, ki jih vlagajo občine za svoje občane ali kmetijske organizacije (zadruge, kmetijske podružnice itd.) za svoje člane. V prošnjah morajo biti točno navedene dimenzije gnojničnih jam in dolžine potrebnih sesalk. Prispevki se priznajajo do trejnine vrednosti sesalk.

Novosti za damske plašče pravkar došle!

A. & E. Skaberné Ljubljana

Gradba ceste Sv. Peter—Ložane. Ker I. javna pismena licitacija za oddajo gradbenih del zgradbe ceste Sv. Peter—Ložane III. del km 268 do km 5277, ni uspeha, razpisuje Okrajni cestni odbor Maribor za oddajo zgradbe zgoraj omenjene ceste II. javno pismeno licitacio v roku 20 dni na dan 5. novembra 1930 ob 11 predpoldne v prostorih Okrajnega cestnega odbora Maribor, Korščka cesta 8. 26/II. Pogoji so isti, kakor so bili javnjeni pri razglasu za I. javno pismeno licitacijo imenovane ceste.

Na dosmrtno ječo je bil obojen Živojin Stević iz Bistric v Srbiji, ker je v noči med 24. in 25. avgustom ustreli županu bistriške občine Milisava Pavloviću, svojega naslednika bivšega župana Živoja Stevanovića pa nevarno ranil.

Nešrečna starca, Iz. M. Sobotev. V tukajšnjo bolnišnico so pripeljali iz Šredne Bistrica 78 letnega starca, Krajčrnjana Martina. Starec je gnal kravo s pate. Za njim so še druge krave. Nenadno se je neka krava zagnala proti njegovemu. Ta se je splešila in poskocila. Starca je sila vršila na nogo in mu je šlo. Starec se je tudi sicer pobil, tako da ima sedaj hude boletine.

Za praznik Kristusa Kralja (nedelja v oktobru) priporoča Jugoslovanska knjigarna v cerkvenem zboru: Kino v očeh dr. Fr. Šerča kraljevca, za mešani zbor z orglami. 1 Din 50 par. Mihalčič Al. Slavospev Kristusu Kralju na mešani zbor z orglami. 3 Din. Premrl St. Moro. Povod Bogu za enoglasni in mešani zbor z orglami. 1 Din 50 par.

Prvostvena knjiga, ne samo za glasbenike, ampak za vsakega izobraženca je dr. St. Verifikat Uvod v glasbo, ki primača docela novo pojmovanje vsebine in sloga v umetnosti. Knjiga je izšla pri Novi založbi v Ljubljani in je vzbudila veliko pozornost tudi drugod. Bogata vsebina in nizka cena!

Gospa, ne sodite po trenutnem učinku. Nasvidenje ne pomeni nič, tudi pri pranju ne. Pravilno se pare samo z milom in to osobito v pravim terpentinvom milom Gazela.

Rešitelj Ljubljane med Slovenci

Polkovnik Svabić v Ljubljani — Izjave našemu poročevalcu

Sprejem general. tajnika Aerokluba v Belgradu, g. polkovnika Svabića, (na sliki četrti od leve.)

Ljubljana, 18. oktobra.

Davi ob 8.15 se je z belgrajskim brzovlakom pripeljal v Ljubljano g. konjenički polkovnik Stevan Svabić. Pripeljal se je zato, da si kot generalni tajnik osrednje uprave aerokluba >Naša krila< v Belgradu ogleda uspehe in delovni program ljubljanskega oblastnega odbora aerokluba >Naša krila<.

Na peronu na glavnem kolodvoru se je zbral ves odbor Aerokluba, pričakovala sta ga dva oficirja iz njegove čete, s katero je ustavil pred 12 leti prodiranje italijanske armade, g. Milivojević, podpolkovnik v pokolu, in g. Lukšić, kapetan v pok., in Adolf Ribnikar. Polkovnik Svabić je tedaj z jekleno voljo in prevdarno hladnokrvnostjo posegel v tedanji kaos in nam tako rešil svobodo.

Brezovlak je pripeljal s par minutami zamude. Ko je g. polkovnik Svabić izstopil, ga je sprejel in pozdravil predsednik Aerokluba, veleindustrialec g. Rado Hribar v krogu odbornikov kluba, podpredsednika ing. Zupančiča, tajnika dr. Rapeta, konstrukterja ing. Bloudeka in drugih. Po prisreljenem sprejemu je odpeljal g. polkovnika Svabića predsednik kluba R. Hribar v njegovo stanovanje v hotel Union, v trdnem prepričanju, da bo g. polkovnik še po naporni vožnji iz Belgrada počival.

Klub šestim križem, ki jih že nosi, pa se je naš junak preoblekel in šel načelo ogledovat drogo mu belo Ljubljano. Naš poročevalec je bil vprav namenjen k njemu, ga je že dobil pred Unionom. G. polkovnik je bil tako prijazen in mu z veseljem dovolil, da ga spreminja po Ljubljani. Ko je tako stopal po hodniku, se mu je le malo poznalo, da se je od 1912 boril pod zastavo Karadjordjevićev. Srednje velik in močne postave je gibko stopal in z zanimanjem ogledoval novo Ljubljano. Klub civilnih obleki si spoznal v njem vojaka starega kova. Pogled iz njegovih ostrih oči jasno priča, da je še stari lev. Ves njegov izraz pa izredno podpiravajo lepe, velike in sive brke.

>G. polkovnik, ali smem vprašati, iz kakšnih razlogov ste nas obiskali?<

>Glavni razlog, da sem prišel v Ljubljano, je pač ta, da si ogledam kot generalni tajnik osrednje uprave Aerokluba >Naša krila< v Belgradu stanje in delovanje ljubljanskega Aerokluba. Sicer mi je prav dobro znano, kako veliko delavnost je klub razvil v zadnjih letih, prav tako vem za njegove res lepe uspehe. Vendar hočem videti še vse na lastne oči, da bom mogel poročati na odločilnih mestih in podpreti težnje kluba, ki gotovo zaslubiš čim večje pozornosti. Saj je nekako na predstazi naše domovine. Z druge strani sem pa prišel še zlasti zato izredno rad v Ljubljano, da zopet vidim toriše svojega dela, na katero imam toliko prelepih spominov. — Tole je pa spomenik vašega velikega pesnika, neli?<

>Da, da! Z njim smo počastili spomin velikega Prešernera. — Ali upate, g. polkovnik, da se bodo mogle izpolnilti želje našega Aerokluba in bo dolž za razvoj potrebnih podpor?<

>Seveda! Jaz bom z vsemi silami zagovarjal res lepi načrt Aerokluba. Sicer je naša država prvih deset let svojega razvoja marsikaj zamudila, toda složno in bratovsko delovanje nas vseh za našo domovino in zaupanje v našega velikega zedinitelja, kralja Aleksandra I., ki je po svoji državniški modrosti in ljubezni do naroda enak svojemu očetu, Velikemu Petru osvoboditelju, nam bo zgradilo državo, ki bo vredna svojega velikega vladarja. Naša država mora biti močna na suhem, na morju in v zraku. In to bo! K temu pa bo pripomogel tudi Aeroklub v Ljubljani, ki bo gojelo delal še naprej tako požrtvovalno za razvoj naše avijatike kot do sedaj.<

>Ali bo mogoče, g. polkovnik, ustanoviti tudi v Ljubljani pilotiško šolo?<

>Prav gotovo. Izdelani so že načrti. V Belgradu, Zagrebu in Ljubljani se bodo pod okriljem Aerokluba osnovale pilotiške šole, ki bodo prizg-

Specijalist za ušesa, nos in grlo

Dr. Janko Hafner
zopet redno ordinira

Največjo izbiro

kuhinjske posode aluminijaste ter emajlirane od najceneje do najdražje in sicer sive, rujave, modre i. d. nudi eding le tvrdka z železino

STANKO FLORJANČIČ
Ljubljana Sv. Petra cesta 35

PRIMARIJ

Dr. FR. DERGANC

se je vrnil s študijskega potovanja in
zopet redno ordinira od 11 do 1
Ljubljana :: Komenskega ulica 4.

Na tak način si pridobiš najlepše zobe

a drugim nudiš veselje
s Tvojim smehtjanjem.
Ohrani zdravje svojih
zob, daj jim belino
bisera, pomagal Ti bo

Sargov
KALODONT
Lepši zobje

Misijonska akademija

Drevi ob 8 v veliki dvorani hotela >Union<. Sodeluje celotni mesni zbor Ljubljane in pommorženi orkester ljubljanskega radija. Nastopajo priznani solisti. Proizvajajo se simbolične religiozne vaje: Pridi k nam Troje kraljestvo. — Vstop prost!

Kaj bo danes?

Drama: >Sen krasne noči<. Ljud. predstava pri znižanih cenah. Izven.

Opera: Ob 8: >Grofica Marica<. Ljud. predstava pri znižanih cenah. Izven. — Ob 8: >Knez Igore<. Ljud. predstava pri znižanih cenah.

Kino Kodeljevo: >Brat Frančišek Asiški<. Ob 4, 6 in 8.

Ljudski kino Glinec: Ob 4, 6 in 8 >Pot skozi ekno<. V glavnih vlogah Buster Keaton.

Jakopičev paviljon: Jugoslovanska razstava narodnih umetnin. Brezplačen vstop.

Lekarne: Nočno službo imajo: Mr. Sušnik, Marijin trg 5 in Mr. Kuralt, Gospovskega cesta 10.

Po poklicu je Dr. Dobrojed zdravnik. Akoravno je njegova stroka prehrana, daje rad tudi zdravniške nasvet. On pravi: Ne preoblaj želodec! Želodec opravlja važno funkcijo, ker predelava in oddaja organom hranične snovi. Kaj bi bilo, ako bi on odpovedal! Na kakšen način pa preoblagamo želodec? Ako kupujemo malo redilno hrano, Treba jo je mnogo, a se ta izda malo. Kupite rajš manj, pa to naj bo dobro. Zato Vam svetujem, pravi Dr. Dobrojed, kupujte testenine. Pekatete, ki so z ozirom na redilnost in z ozirom na dejstvo, da se zelo nakuhajo, pravzaprav najcenejše testenine. Ali ni Dr. Dobrojed res vsesranski strokovnjak?

KAJ BO JUTRI?

Drama: >Kraljina Harisa<. Red A.

Opera: Zaprt.

Kino Kodeljevo: >Brat Frančišek Asiški<. Ob 4, 6 in 8.

Lekarne: Mr. Trnkoczy, ded., Mestni trg 4 in Ramor, Miklošičeva cesta 20.

Gg. tovarisi starešine in akademiki se vabijo, da se polnoštevilno udeleže predavanja g. prelata univ. prof. dr. Slaviča »O mednarodni zvezni duševnih delavcev« in g. univ. prof. dr. Fabijana »O katoliški zvezni za mednarodne študije«. Predavanje priredi Prosvetna zveza v Akademskem domu v ponedeljek, dne 20. t. m. ob 8. zvečer. Za gg. starešine bo radi tega odpadel sestanek v sredo. — Odbor slovenskega katoliškega akademskoga starešinstva

○ Pevec >Ljubljane<. Drevi sodelujemo pri misijonski akademiji v Unionu. Zbirališče ob 8 v verandni dvorani hotela Uniona. Oblaka črna — koncertna. Bodite točni. — Tajnik.

○ Čevljarska zadruga v Ljubljani vabi gg. člane, da se polnoštevilno udeleže pogreba bivšega člana g. Franc Szantnerja, ki bo v nedeljo dne 19. t. m. ob 4 popoldne iz Rimske ceste št. 7 na pokopališče k Sv. Križu.

Kaj za enega dobis kovača?
Skatijo žig, par cigar.
Kupis zajn por sreči od služkinj,
pa si konja gospodar.

○ Kruh cenejsi. Z 22. t. m. se bodo znižale cene kruhu sledče: kg belega kruha bo veljal mesto 5 Din samo 4.50, črni in rženi pa mesto 4.50 le 4 Din. Cene so bile znižane sporazumno s pekarsko zadrugom.

○ Maša zadušnica za pok. rojakom Vladimirom Gortanom se danes ne bo vršila v novi šišenski cerkvi.

○ V Carigrad, stikališče dveh kontinentov, nas je v duhu povedlo predavanje g. Marka Natačena na prvem letnem prosvetnem večeru v Beli unionski dvorani. Gospod predavatelj je najprej orisal izredni in zanimivi geografski položaj Carigrada, nato pa prešel k opisovanju največjih znamenitosti in zanimivosti mesta samega. Zlasti se je pomudil pri Hagiji Sofiji, Ahmedovi mošeji in vojnem muzeju. Vmes je vpletel najvažnejše historične reminiscence do zadnjih reformatorskih dejanj Kemala paše, ki je med drugim prestavil turško prestolnico v Angor in s tem zadal Carigradu, bivšemu cesarskemu mestu smrtni udarec, tako da sedaj Carigrad propada. Zanimivi so bili zlasti predavateljevi vti si o življenju in običajih turškega ljudstva, ki ga je označil kot silno resno. Predavanje so spremajale številne sklopitne slike, ki so ponazarjale skoraj edinstveno lepoto tega mesta. Kakšno zanimanje je vladalo za to predavanje, se vidi iz tega, daj bila dvorana do zadnjega kotička zasedena. Ker se je to predavanje naj predavanja ne trajalo čez 9.

○ Pokopališče sv. Krištofa bo kmalu opuščeno. Postavite rajkim trajnim spomenik s tem, da darujete nagrobnik, da zidavo nove župne cerkve sv. Cirila in Metoda pri sv. Krištu. — Društvo za zidavo cerkve Sv. C. in M., Dunajska cesta 52.

ZIMSKE OBLEKE
ragiane, suknje, trenchcoate in usnjate suknjiče kupite najcenejše pri Konfekcijski industriji

JOSIP IVANIČIĆ, LJUBLJANA, Dunajska cesta 7

M. Marolt:

Plečnikova palača Ljudske posojilnice v Celju

Ze od leta 1920. dalje so mislili pri odboru Ljudske posojilnice na zidavo lastnega doma, ki naj bi bil ne le zadrugi-lastnici, ampak i drugim celjskim katoliškim organizacijam v prid. Slednje so bile zlasti potrebine takega doma in se predno je dozorela misel izdanja palače do uresničenja, jim je postavila Ljudska posojilnica dom v Samostanski ulici. Večikemu razmahu prosvetnega gibanja seveda temen prostori bivšega orlovskega doma niso zadostovali in tako je tudi prosvetna organizacija težko zakala reprezentativnih prostorov, ki so bili rezervirani za novo palačo.

Duša vseh prizadevanj, naj se z zgradnjo čimprej prične, je bil g. prof. Anton Cestnik, ki je tudi naprosil o teh. Plečnikova je načrta kjer nekaterim pomislek je kupila Ljudska posojilnica Miri hiše na celi Kralja Petra in Vodnikove ceste in pričeli so dne 26. julija 1928 na mestu teh hišic postavljati novo stavbo. S krajšim traktom ob Kralja Petra, daljšim ob Vodnikovi cesti, dvoransko in vmesno arhitekturo pokriva stavba ploskev 1510 m², njena prostornina znaša 26.420 m³; samo izkopanje je bilo nad 4000 m³ zemlje in kamena. Teren je bil nezadovoljiv, stavba je zgrajena deloma na veliki zasuti jami; talna voda ima v Celju visok nivo. Temelji ene polovice stavbe so zato postavljeni na železobetonisko ploščo. Temelji so betonski, kletni zidovi so zavarovani od strani z gladko cementno prevleko pred vodo. V kleti je poleg drvarnic, skladišč in centralne kurjave tudi posebna avtomatična sesalka, ki črpa vodo v vrhnja nadstropja, ker tega mestni vodonos sam ne zmori. Klet, kot tudi vse nadstropja so krita z železobetonimi ploščami. V pritlijetju so na oglu poslovni prostori Ljudske posojilnice, na obeh straneh lokal raznih zadrug, lekarne in pisarne. V prvem nadstropju so poleg sejnih in klubskih prostorov stanovanja, prav tako v drugem in tretjem nadstropju. Vseh stanovanj, dvo- do petembnih je 16, od teh dvoje na podstrepju, kjer so tudi pralnice, sušilnice in arhiv. K stanovanjem vodi troje stopnišč. Ogradje strelne konstrukcije so betonski nosilci, če te so položene lese ne nato opaž. Na opažu leži kritina, ki obstoji napol iz bakrene pločevine, napol pa iz valovitih eternitnih plošč; streha ima 20° enostranskega padca proti dvorišču.

Gledališka dvorana, ki stoji vzporedno z daljšim traktom, je dostopna s Kralja Petra ulico, kjer vodijo trije vhodi v foyer z garderobo in blagajno; iz foyerja vodijo zopet trije vhodi v dvorano. Dvorana je dolga 24 m, široka 10.5 m, visoka 7.20 m; oder sam je širok 10 m, globok 11 m, visok pa 18.5 m. Tudi dvorana je krita z železobetonosko ploščo.

Dela na glavni stavbi so bila končana že dne 1. oktobra 1929, dela v dvorani in na odru pa pred nekaj dnevih. Vodstvo stavbe je bilo v rokah gosp. inž. Suhadolca. Zidarska in tesarska dela je izvršilo celjsko stavbeno podjetje Konrad Gologranc, krovaska in kleparška celjska mojstra Dolžan in Tašker, umetno-kamnoseška Cihlaf iz Ljubljane, mizarska tvrdka Vehovar, Golob, Sudin iz Celja, Potočnik iz Maribora in Ljubljanska mizarska zadruga, vodovodne naprave Gradi, razsvetljavo mestna plinarna in elektrarna, parketna Primožič, Ljubljana, centralno kurjave celjska firma Belak in Inkret, ključavnica Gradi, Globocnik, Rozman, Rebek in Koschel, steklsarska Strupi, pleskarska Dobravec, Holobar, Beve in Schunko, pedarska Vidie in drug, Kalnus in Ogorelec v Ljubljani in Novak, teracerska Bužan, Ljubljana, kamnoseška Tomar in Kamnoseška družba v Celju. Zelezeno ogrodje odrja je dobavila Splošna stavbna družba v Mariboru, tesarsko delo na odru je izvršila celjska tvrdka Kukovec, zeleno dvigalo Wagner z Dunaja, električno razsvetljavo je montiralo podjetje I. Polhill, Ljubljana, dekoracije pa so bile v veščih rokah g. Skružnja st. in ml. in Božika.

Spored današnjih slovesnosti

Ob priliki blagoslova palače Ljudske posojilnice.

Včeraj popoldne je z brzvlakom prispel v Celje prevzeti vladika lavantski, ki bo danes blagoslovil novo palačo Ljudske posojilnice. Palača sama je v teklu popoldne dobila slavnostno lico. Okrašena z državnimi zastavami in zelenjem čaka današnjih svečanosti, ki se prične s službo božjo ob 8 v opatiski cerkvi. Sv. Maša daruje lavantski škof msgr. dr. Andrej Karlin. Med sveto mašo poje mešani zbor KPD pod vodstvom pevodenje g. Gregorija Začenšnika.

Takojo po svetu maši odide prevzeteni v novo palačo, kjer bo okrog 9 blagoslov v novi dvorani palače. Občinstvo ima k svečanosti blagoslova, kot tudi k vsem ostalim dopoldanskim svečanostim prost dostop. Prosimo pa, da sledi navodilom rediteljev, da ne bi v navalu občinstva nastal nered. Obred blagoslovjanja se prične s pesmijo >Kristus Kralje<, ki jo poje mešani zbor KPD. Prevzeteni nato izvrši blagoslov. Zaključ se obred s pesmijo >Povsod Bogac.

Po izvršenem blagoslovu se vrši prosvetni tabor. Otvor ga načelnik Ljudske posojilnice g. prof. Anton Cestnik s pomembnosti dneva primernim nagovorom. Nato govorovi načelnosteni ravnatelj ljubljanske Zadružne zveze g. Fran Gabrošek >O-

& Osebna vest. Z odlokom ministrstva prosvete je po službeni potrebi premeščen na celjsko državno realno gimnazijo g. prof. Alojzij Pavlič, dosedanji katehet na drž. realni gimnaziji v Murski Sobotici.

& Celjski družabni klub namenava prifrediti plese vaje. Oni, ki se namenljajo vaj udeleževati, se naj zglate osebno ali pa pošilje naslove najkasneje do četrtek 23. t. m. pisarni Prosvetnega tajništva v Celju, Cankarjeva cesta 4. V službu primernega odziva se bodo vaje vrstile ločeno za starejše in mlajše. Posebnih vabil ne bo.

ZNATNO

ZNIŽANE CENE

Jeli Ovomaltine drag ali poceni?

Nato Vam moremo samo odgovoriti, da je

OVOMALTINE

poceni, ker dojava telesu v koncentriranih oblikah samo najboljše reilne sestavine.

Velika skatija Din 56—, sredna Din 32—, malta Din 16—.

To bi bil kratki historiat stavbe in nje praktična pa tehnična stran. Se vse pomembnejše pa je palača kot estetska tvorba. Ne le da je bogatila sicer arhitektonsko borno mesto, z njo je ustvarjeno nekako arhitektonsko oporišče za severni del Celja, t. j. za Kralja Petra, Cankarjevo in Vodnikovo ulico. Od južne strani učinkuje daleč tja h Glavnemu trgu z belim vrhom ogelne fasade, prav tako nekako zaključuje ta ogelna fasada Vodnikove ceste. Proti severni strani tvori zaključek rahlega lokta, ki ga napravi tam Kralja Petra cesta in zlasti mišljeno do mijo od te strani perspektivno se zožujejo horizontalni skladni prvega in drugega nadstropja; pogled z Vodnikove ulice je pa — čeprav je tam ozadje stavbe — najintimnejši, naravnost oproščajoč po tipične dolgočasnosti poleg stojecega šolskega postolja.

Stavba sama je tekonksna in statično smiselnouparljena. Spodaj slepi, oblečeni s stolčenim dolomitoškim peskom, na teh dvojčih nadstropij ozkih horizontalnih skladov, na teh gladkih stenah tretjega nadstropja in podstrešja. Pa vendar ni ta enopravna moderna stavba, ki sovači ob svoji masivnosti stiherni dekor in vsak teknika dovoljna izdišni kamenec. Ogelna fasada z dvema redoma stebrov in balkonom v vrhnjem nadstropju, pa z majhnim okroglim vzvišenjem, na katerem stoji visok hrastov križ, je dovolj bogat, zgolj arhitektonski okras, prav tako poživljalja stave in volute nad vsakim oknom. Zadnjo prosto, t. j. ob Vodnikovi ulici in oder veže stena z velikim postoljem, zidem in v ozemlju, nad vzhodnim vratom na cesti, okrašeni z glinastimi figurami, ki doleg balkon z balustrado. Vsi ti dekorativni deli čuvajo neko strogo resno linijo, daleč oddaljeni od kakšne secesionistične igravosti ornamentike in v ničemer ne zakrivajo tektoniko stavbe. So pa ti dekorativni elementi vsekakor estetske vrednote: arhitektura niti v najbolj spiritualističnih, niti v najbolj realističnih v materialističnih dobah ne more preko zgolj lepotnih zahtev.

V notranjini glavne stavbe bi bilo poudariti zlasti okroglo čkalničko v poslovnih prostorih Ljudske posojilnice, predsedniško sobo nad čkalnikom v I. nadstropju in stopnišča. Okrogla čkalnica s tremi vhodi in tremi odprtinsami k poslovnicam ima slope obložene z hrastovimi polustebri, v sredini čkalnice pa stoji kamenita miza. Predsedniška soba, prav tako okrogla, z vencem kaset na stropu, ima tudi opravo po Plečnikovem načrtu. Oprava je sila preprosta, a baš zato v svoji celoti izredno učinkovita. Lepi so tudi stožasti lestenci v sejni sobi. Izmed stopnišč je najbogatejše srednje s prostostnimi stopnicami v polkrugu, zeleno ograđeno in dekorativno kranjsko stebrom v vsakem nadstropju. Stopnišče v Kralja Petra cesti je dvoramno z enotno srednjo oporo, ki se dviga v neprestanem cik-caku od tal do vrha, kot bi rastla ena smer iz druge. Stopnišče z Vodnikovo ulico je troramno.

Foyer, garderoba in blagajna pred gledališko dvorano so obloženi do višine 2.7 m s hrastovo oblogo. Stropna konstrukcija foyerja je iz železobetoninskih obokov, ki nosijo galerijo. Galerija se lomi v sredini v dve krili v ospredje, v sredini stoji čašnati stebri. Sama dvorana je opremljena ob straneh a pilastri, prostor med pilastri pa je kasetiran. Železobetonski strop je kasetiran, med kasetami pa je pet ventilacijskih zlatih mrež. Tudi železni zastor na odru imitira razdelitev v kaseti. Poleg estetskih kvalitet po imu dvorana — vsaj kolikor smo mogli dosegli ugotovili — tudi prav dobro akustiko.

Mojs, ki je stavbo gradil, je v vsaki malenkosti upošteval namen, kateremu posamezni objekt služi. Zavedal se je, da gradi dom prepotrebeni ljudski zadrugi in je vklusal v kamenito mizo v čkalnici pomembne besede: >Veliko jih je, ki si posojilo misljijo kakor kako najdeno reč in delajo težave tistim, ki so jim pomagali. Sir. 20. 4.«

Popoldne točno ob pol 4 se vrši v novi gledališki dvorani palače otvoritvena slavnost predstava, pri kateri uprizori ansambli Gledališke družine KPD in režiji g. Iva Peršuna Finžgarjev štiridejanski igrokaz >Naša kri<. Uvodno besedo govorja predsednik Gledališke družine g. Marjan Marolt. Med odmori svira salonski orkeser.

Vhod k vsem svečanostim je izključno le s Kralja Petra ceste.

& Pri Borci delu v Celju je na razpolago delo za moške: 4 konjske hlapce, 3 hlapce za govejo živilo, 1 pastirja, 1 sadjarja, 5 poljskih delavcev, 2 hišna hlapca, 6 rudarjev kopačev I., 1 pečarja, 1 lončarja, 2 kolarja, 2 sedarja, 2 čevljarjev, 2 krogla za veliko in malo delo, 1 mlajšega peka, 1 prodajalca slastičarjev, 1 izpršanega strojnika, ter 50 rudarjev za Francijo. — Za ženske: 19 kmečkih dekel, 2 kmečkih gospodinj, 1 poljsko delavko, 1 pletilko, 2 šivilki perila, 2 natakarice, 1 gostilniško kuhanico, 1 kuhanjško služkinjo, 2 navadne delavke, 2 kuhanice, 14 služkinj v 2 varuški. — Isčejo se vajenke: 1 steklsarski, 2 kovački, 1 kolarski, 1 čevljarski, 1 klobučarski in 1 moerski. — Vajenke pa: 2 plitilski in 2 šiviljski.

Novo mesto

V kandijski bolnišnici se nahaja g. Ivan Pišček, župnik v Senčurju na Gorenjskem, blivž dež. poslanec. Njegova bolezen je zahtevala težjo operacijo, ki se je posrečila tako, da se njegovo stanje vidno boljša. G. župniku želimo, da čimprej ozdravi.

Danes se na splošno željo občinstva ponovi v Rokodelskem domu priljubljena narodna igra s petjem v 5 dejanjih >Revček Andrežek< ob pol 8 zvečer.

Danes nastopajo proti tukajšnjemu Elanu starigradci pravka Slovenije Ilirije. Stari gospodje Ilirije, ki so vsi več let reprezentirali slovenski nogomet, zaigrajo vedno lepo in so njih nastopi v podobnih mestnih prava propaganda za nogomet. Zato bo tudi današnja tekma gotovo zelo lepa in zanimiva.

Za neprilegne lesenske dneve

NIVEA-CREME

Nadrgnite njo vsak dan svoj očar in roke in sicer ne samo vsak večer pred počitkom, marveč tudi med dnevnem, predno se podaste na oster trak. Nivea creme se ne more nadomestiti, ker njen poseben učinek temelji na euceritu, ki ga vsebuje edino le ta krema. Nivea creme prodira naglo in temeljito v kožo, ne da bi puščala za seboj kak sijaj, in samona krema, ki povse prodre v kožo, more blagodejno vplivali na kožno staničje.

Skatija po: 5—, 10— in 22— in Din: tube po 9— in 14— in Din

Proizvajalec v Jugoslaviji:
Jugosl. P. Beiersdorf & Co., d. s. o. j., Maribor. Meljska c. 56

Jesenice

V Krekovem prosvetnem domu se v kinu predvaja slišni zanimiv in poučen film — 6000 metrov. V filmu vidimo skoraj vse kraje srednje Evrope, našo Adrijo, bojno polje kraške planote, mesta in dežele Jugoslavije, Avstrije, Slovije. Zanimiv je pohod na Veliki Venediger in vožnja s čolnom po Donavi. Mnogi bivši vojaki iz svetovne vojne bodo videli znane kraje v okolici Gorice in na Tirolskem. Tudi slavni Admont, ki je znan skoraj stihernemu vojaku, bo videti na platnu. Zato naj nič ne zamudi te lepe prilike ter si ogleda ta prekrasen film, polnaravnih lepot. Predstava je popoldne ob 3, kadar tudi ob 8 zvečer.

Zupna cerkev se bliža svoji dovrštvitvi. Krašni stebri iz črnega marmorja so že postavljeni. Krašni obok je skoraj izdelan, zunanjih strani pa je popolnoma gotova. Za sedaj pride v cerkev le betonski ikat, pomladji pa se bodo položili ploščice po vsej cerkvi. Tudi sveti Admont, ki je znan skoraj stihernemu vojaku, bo videti na platnu. Zato naj nič ne zamudi te lepe prilike ter si ogleda ta prekrasen film, polnaravnih lepot. Predstava je popoldne ob 3, kadar tudi ob 8 zvečer.

Zupna cerkev se razprodaja ob nedeljah na trgu pred cerkvijo. Mnogi še menda ne vedo, da si sedaj ob nedeljah, ko se vračajo od službe božje, lahko priskrbijo za popoldan dobro čutivo za celo dnevin. Segajto pridno po dobrem katoliškem časopisu, ki vam ga ponujajo naši zavedni fantje brez kričeče reklame: kajči dobro blago se samo hvali in ni treba najemati za razprodajo kričecih jesiharjev.

Kriči in vpije le tisti, ki ima ničvredno čutsko robo in nihče ne mama začno. Dobro blago pametni trgovci lahko z mirno reklamo spravi v denar. Vsak zaveden Konjičan kupuje in čita le katoliške časopise. Konjičani, pri vsaki hiši naj bo ob nedeljah na mizi tudi nedeljski Slovensec.

Slovenska Bistrica

Cvetje v jeseni. Na glavnem trgu so zasajeni divji kostanj. Za Dornovo stolnico branjarje je jesen osipala z enega kostanja vse listje, a na vrhu se razveta nekoliko belih cvetov. V letosnji deževni jeseni so zasajeni divji kostanji.

Slovenska blagoslovitev prenovljene cerkve sv. Marjete bo danes ob 10.

Konjice

Na splošno željo bomo igro >Miklova Zala< ponovili v nedeljo, dne 9. novembra t. l.

Trgatje je v polnem razmazu po naših prijavnih vinorodnih gricih. Grozdje je lepo, zdravlo in sladko. Ce bi ne bilo zadnjega deževja, bi letosnji pričak posekal lanskega.

>Slovenec< se razprodaja ob nedeljah na trgu pred cerkvijo. Mnogi še menda ne vedo, da si sedaj ob nedeljah, ko se vračajo od službe božje, lahko priskrbijo za popoldan dobro čutivo za celo dnevin. Segajto pridno po dobrem katoliškem časopisu, ki vam ga ponujajo naši zavedni fantje brez kričeče reklame: kajči dobro blago se samo hvali in ni treba najemati za razprodajo

vam rečem. In potem se je odkril in se najlepše zahvalil za vožnjo. Tak voz je torej le pomagal, sem dejal ženi, ko sva šla po velikih kamenitih stopnicah. In oba sva bila edina v tem, da je bil to klub vsem vendarje mož, ki se zna obnašati, pa naj reče kdo, kar hoče.

Z ogledovanjem slik pa ni bilo bogve kaj. Clovek že itak ne razume veliko o teh stvareh, sedaj mi je pa še zlata ura neprestano lebdela pred očmi. Kadarkoli je kdo potegnil uro, sem škilil tja, če je zlata. Glava mi je bila težka, postal sem zaspan, in kmalu sva bila z ženo edina v tem, da odlaziva domov.

Točno pred muzejem nama je prišel vrazil dedec zopet naproti, in to kot dober, star znanec. Clovek bi bil rekel, da zna čistiti misli, kajti sedaj je pustil vse drugo v nemar in je vabil samo s svojo uro. Cedna je bila res, z dvema pokrovoma in 14 karatna, pečat in vse drugo v redu — pa samo 50 frankov. Zgubi se' sem rekel in te besede ponavljali, kajti opazil sem, da mè je vedno bolj prijema. In vsakokrat, ko sem ponovil svoj „Zgubi se', je popustil 10 frankov. Slednjic je prišel na 20 frankov.

Nikakor nisem večji čednostnik, nego večina ljudi in kruh zase in svoje sem vedno vzel, kjer se mi je pač ponujal. Toda pri vsem tem pa človek le ni nikdar misil na to, da bi se botal za ukradeno blago. In smete me vreči v smolo, posuti s perjem in začrtati, če pojim, kako sem takrat stopil narobe. Res pa je, da sem nenadoma stal z uro v rokah in se preden sem imel čas, da bi se ozrial, je cigan že izginil.

Sedaj si pa vendorle na cenen način prisel do ure, oče, je rekla madame čisto zadovoljna, in verjemite mi, da pri tem še z očmi ni trenila. Pa saj sem tudi vedno rekel: Kar se tiče srača in takih reči, so ženske že boljše nego moški — toda kar se tiče morale! Ali kaj meniš ti, mati?

Zena se je samo smehljala. Brado si je podpirala z rokami in s topilim pogledom zrla in moža, kakov da bi vse še enkrat doživila.

«Vse skupaj mi je grdo presehalo, kakor si lahko mislite; razen tega so utegnili ciganu v kratkem prijeti in potem bi bil tudi za kavi.

Mislim, da vržem uro v kanal,» sem dejal.

„Ne, raje jo daj meni, da jo skrijem,» je rekla in potisnila uro v nedrije. „Dam ne preskujejo!»

„Se pa zelo motiš, moja ljuba, če Italijane prav poznam, sem ji rekel. In če postanejo vslilji nasproti tebi, potem ne vem, kaj se bo zgodilo!»

Prav za prav je to le nekaj čudnega — slaba vest, kakor bi bil človek okužen z ostudo bolezni. Vselej, kadar sem zaslišal za seboj kake korake, sem se zdrznil, mati pa je prizajeno vzirknila. Polagoma ji je postal polozaj jasen.

Ko sva prišla domov in vrata dobno zaklenila, se name je strah nekoliko poleglo. Zena je izvleka uro — in bila je krasna; že zavest, da ima pravo zlato v rokah, dela človeka kakor pjanega. Ura je bila od telesne toplotne nekoliko motna in žena je nekod iztaknila kos flanele in jo začela z njo čistiti, če, da bi bilo vsako drugo blago pregrubo in bi se zlato poškodovalo.

Potem je uro zopet skrila v nedrije, in šla sva večerjat.

Raje jo položi na dno v kovčeg, sem ji dejal, a ona je trdila, da je plemenite kovine najbolje nositi na goli koži, prav kakor bisere.

Ta večer sva ostala v hotelu, sedela v svoji sobi in se igrala z uro in jo od vseh strani ogledovala. Bilo nama je prav prijetno, vendor sem nenadoma bleknil: „Vseeno je to nečedna stvar, mati!»

„Da, deje ona, to je že res. Toda tolaživa se lahko s tem, da bi jo bil drugače pač kdo drug kupil. In potem upajva, da je bil okradeni zlatar zavarovan.«

„Sicer je pa čudno,« sem dejal, da v listih ni nobene besedice o vlotu. Toda jutri zjutraj se na vsak način znaževo domov, na ladjo.«

Zutraj je človek vedno treznejši in najraje bi bil uro nesel na policijo. A kako naj bi se bil pri tem sam krič? Celo v najugodnejšem slučaju sem tvegal, da bi bila ladja preko njenega časa zadržana in potem bi bil imel doma opraviti z brodolastnik.

Pospavila sva torej svoje stvari in se odpravila na kolodvor. In koga, mislite, sva videla tu, kako lazi in volha okoli tujcev? Torej ga še nimajo, sem rekel in skočil z voza. Komaj pa me je lopov opazil, je izginil kakor kafra.

Ko sva dospela na ladjo, je bila mati takoj v kajiti. Dobro sem vedel, čemu. Šel sem h krmarju in pregledal, kako so naložili blago. Vse je bilo v najlepšem redu. Naenkrat opazim na stopnicah ženo, ki mi daje znamenje, naj pridem v kajiti.

Sama ne vem, kaj je to, a poglej, ura je čisto črna, mi je dejala vsa nesrečna.

„To bo že zopet prešlo,« sem ji odvrnil, »a morda bi bilo čisto dobro, če bi jo odriguila s čistilno pomadio! — vso čistilno pripravo je imela namreč že na mizi.«

Mati je drgnila in snažila, jaz sem pa brkljal po kajiti in se čutil prijetno doma. Nenadoma pa zasišim čuden glas in ko se ozrem, leži, Bog mi pomagaj, sklonjena na mizo in joče.

„J, kaj pa je, deklica?« ji pravim in jo dvignem.

„Oh, ura, ura!« deje in me pogleda z očmi, iz katerih so kar curkoma drle solze.

Pogledam uro in malo da me od smeha ne zadeše kap: mati je tako dolgo sedela in tako pridno drgnila, da je povsodi prišla na dan rdeča železna pločevina.

„To je v resnicu največja usluga, ki si mi jo mogla storiti, sem ji dejal in poljubil na moki lici, sedaj nisem več skrivalec in zavrnik tatov!«

Tedaj se je nekoliko posmejala in zdihnila: „To je tretja zlata ura, toda prvi dve sta bili v resnicu pristni!«

Brodnik in žena sta se pogledala in se drugemu prisrčno nasmejala.

L. J. Beeston:

Njegova tajna

Ze med večerjo je bilo opaziti, da ima gostitelj Loveday nekaj posebnega na srcu. In res je po večerji prošel svoje tri prijatelje, da gredo z njim iz jedilnice v njegovo malo delovno sobo.

„Prijatelji,« jim je dejal prisiljeno mirno, »nocoj sem vas bil povabil k sebi iz čisto posebnega razloga: dejal bi, iz skrajno ne-navadnega razloga. Ze dolgo mi nekaj teži dušo. Čutim potrebo, da se vam razodenem in vas obenem prosim, da mi svetujete v tej stvari, ki je težja nego si morete predstavljati.«

„Veliki Bog, Loveday,« je dejal Forbes šegavo. »In če je problem nabit s težkočami kakor top — tvoj mož sem.«

„Ali je pa tako dobra večerja tudi pravi uvod?« je vprašal Trant.

Tretji gost, Denvil, je udobno stegnil svoje dolge kraike. »Na dan z besedo, Loveday,« ga je osrečeval, »razbremenite svoja rebra!«

Denvil je sedel v udobnem naslonjaču levo od kamina, Trant se je položil desno od njega. Forbes je slonel ob omari in pušil smočko iz najdaljšega jantarjevega ustnika v Londonu.

„Vesel sem, da jemlje stvar na lahko roko,« je odvrnil Loveday. Videti je bilo, da ni samo nervoz, marveč da ga tare neka globlja skrb. Odmaknil se je s svojim stolom nekoliko od prijateljev, seagnil naprej in se s prekrižanimi rokami zagledal v preprogo.

Bil je zaseben znanstvenik, srednjih let, redkih, rdečerjavih, skrbno počesanih las in bledih vek; glas mu je bil deklinski. Bilo ga je samo dobrudsje, nikdar ni imel in ne bo imel sovražnika.

„Začelo se je pred približno enim letom,« je nadaljeval otožno. »Priznati moram, da me je stvar napravila zelo nesrečnega. Ne vem, če niste vi ali moji drugi prijatelji opazili na meni kake izpreamembe, sam sem se na vsak način čutil docela izpremenjenega. Po mučnem pripetljaju sem zvedel za skrivenost, katere nikakor nisem v stanju obdržati zase. To je postal zame tako breme, da moram odpregi svoje srce in se vam zaupati. Morda sem krenil na napačno pot, a pomagati si ne morem. Veliko prijateljev imam — komaj, da jih ima kdo več; toda izbral sem vas, ker ste tipični svetski možje, katerih nasvet je nekaj vreden — in pa še iz nekega drugega razloga, ki vam ga bom v prihodnjih minutah pojasnil.«

To je bilo laskavo, a zvenelo je pa tudi zelo resno. Denvil je potisnil svoj monokel na oko; Trant je dvignil obrvi in se ozrl na Lovedayeve nagnjene glavo; Forbes je skrbno spravil svoj jantarjev ustnik v etui.

»Mučni dogodljaj se je pripeljal, ko sem nekoč svoj week-end — soboto in nedeljo prebil v hiši nekega prijatelja, je pripovedoval Loveday. »Imena tega prijatelja pod nobenim pogojem ne morem imenovati; ugani na ga pa tudi ni mogoče, ker sem, kakor veste, v zelo mnogih družinah stalen gost.«

Neko lepo mesečno noč je nekdo predlagal, da bi šli pred večerjo na izprehod. Jaz sem stal v hiši, ker me je mučil reumatizem. Odšel sem v svojo sobo, da bi si vzel kako knjigo. Ko sem šel po hodniku, me je prestrahl močan ropot, ki je nastal v eni izmed sob. Stopil sem vanjo, napravil luč in takoj spoznal, kaj je povzročilo ropot: neka slika je bila padla s stene.

Moj Bog, zakaj je nisem pustil mirno ležati! Namesto tega sem jo dvignil in pri tem opazil, da se je pri padcu odločil od okvirja na zadnji strani kos lesa. Skozi takoj nastalo odprtino je padel list papirja. Bil sem tako zavaden, da sem list razgrnil in pogledal. Bil je poročen list.

Ko sem poročni list prečital in ugotovil, da je izviren, me je prevzel strah, naložil sem si strašno breme, ki me poslej tlači. Po dolgem preudaranju sem napravil prepis liste, izvirnik potisnil na prejšnje mesto, popravil okvir in obesil sliko nazaj, kjer je višela prej.

Pripovedovalec se je prekinil, kajti razburjenje mu je jemalo sapo. Ni se ozrl po ostalih, ki so molče čakali.

»Brez ovinkov prehajam na stvar samo,« je nadaljeval Loveday, čim se je zopet zbral.

»Bil je to poročni list, ki je bil izdan v R... v inozemstvu. Moj prijatelj pa, česar gostoljube sem užival, je bil podedoval svoje premoženje po nekem sorodniku. Skrbno pazim na to, da prikrijem vse posameznosti in postavim svoje vprašanje čisto splošno, vendor moram pa omeniti, da je bil umrl ta sorodnik brez oporoke.

Misljam, da vam je sedaj jasna težavnost mojega položaja. Očividno sem odkril dejstvo tajne mladostne poroke. Žena je mogla še živeti in utegnila so biti iz tega zakona tudi

otroci; in predvsem me je prevzel strah, da je mogel biti moj ljubi prijatelj v posesti premoženja, ki mu po pravici ni pripadal.«

Denvil je pripomnil: »To ni bila vaša stvar.«

»Res je tako,« je menil Trant, »toda naj pove do konca.«

»Seveda. Stvar je dovolj važna,« je izjavil Forbes.

»Ne, ni bilo treba, da bi se dalje brigal za to,« je priznal Loveday. »Vendor me je izredno potro in ves čas svojega bivanja nisem mogel prijatelju pogledati v oči. Ali naj bi bilo mogoče, da bi z eno samo besedo uničil njegovo eksistenco?«

Pripovedovalec si je z rokami stisnil senci. »Resnica je, da sem zadnji človek na svetu, ki bi mogel tako tajno nositi s seboj. Moja narava in moje zdravje se temu upirata. Stokrat in stokrat sem si rekel, da me vse skupaj nič ne brigta. Zelo sem se trudil, da bi pozabil, a zman. In čez nekaj časa se mi je zelo to prizadevanje malo častno. Morda sem se preveč zagrebel v to reč, toliko je gotovo, da so se mi vse misli sukale samo okoli tega, in slednjic sem si postavil vprašanje: ali sem bil dolžan govoriti ali molčati?«

Odočil sem se za srednjo pot: predvsem sem hotel stvar doognati. Morda sploh ni bilo nič na vsem tem; in s to nado sem se odpeljal na celino v svrhu poizvedovan. Prepis listine mi je bil točen kažipot. Nasel sem okraj, kraj in cerkev; pregledal sem cerkvene knjige. Poroka je bila zabeležena. To mi pa še ni bilo dovolj. Poizvedoval sem dalje — in našel ženin grob; nato pa še dva otroka iz tega zakona, mladega moža in mlado dekle, obo kmetskega stanu, oba v revnih razmerah. Vrnih sem se na Angleško; skrivnost je ostala nedokajnena, toda moja skrb se je podvajala.

Prijatelji, ta dva otroka sta nedvomno edina upravičena lastnika dediščine, ki je bila pripadla mojemu neimenovanemu prijatelju. Zakaj je ta poroka ostala tajna, nas nič ne brigata; prav tako ne, zakaj se je poročni list nahajal na takoj nenačadnem mestu. Resnejša je stvar, kateri moramo pogledati iz oči v oči.«

Nastal je molk, ki se je razširjal in postajal globlji in globlji. Loveday, ki je bil očvidno pričakoval kako opazko, je dvignil glavo. Njegovi gostje so napeto zrli vanj in bili negibni kakor krok.

Loveday je vstal; molk ga je očividno trapil. Boječe je dejal:

»Vprašali boste, zakaj nisem šel enostavno k prijatelju, mu vse povedal, kar sem vedel in zvali takoj odgovornost s svojimi na njegove rame, ki so bile prav za prav v to poklicane. Na to odgovarjam, da sem čutil, da prijatelja ne smem postaviti pred takoj kočljivo izbiro. Vedel bi, da vse vem. Kaj bi storil, ako bi za tajno vedel sam, ne morem reči; toda če bi stal v ozadju kot so-poznavalec tajne jaz, potem bi mu njegova čast v celo previdnost prepovedovala, da bi poročni list raztrgal in enostavno rekel: „Stvar je za vedno pokopana; denar je moj in ostane moj.“

O vsem tem sem premisljeval dolge tedne. Verjamem, da bi se ljudem zdelo trašno, zakaj si stvar ženem tako k srcu. Pa ne morem pomagati, res me je to zelo prijelo. Slednjic je bil moj mir, moj studij tako omanjan, da sem sklenil vprašanje predložiti vam. Vi, prijatelji, ne poznate imena, okoli katerega krožijo vse moje misli; želim pa, da bi se vživel v moj položaj in mi svetovali. Ali naj govorim ali molčim? Če bo vaše mnenje soglašalo, se bom po njem ravnal.«

O vsem tem sem premisljeval dolge tedne. Verjamem, da bi se ljudem zdelo trašno, zakaj si stvar ženem tako k srcu. Pa ne morem pomagati, res me je to zelo prijelo. Slednjic je bil moj mir, moj studij tako omanjan, da sem sklenil vprašanje predložiti vam.

Vi, prijatelji, ne poznate imena, okoli katerega krožijo vse moje misli; želim pa, da bi se vživel v moj položaj in mi svetovali. Ali naj govorim ali molčim? Če bo vaše mnenje soglašalo, se bom po njem ravnal.«

Loveday je zopet sedel in bil videti nekoliko olajšan. Še ni nikdje izpregovoril; še so ostali zrli vanj z napetim molkom. Ta molk je vznemirjal Lovedaya; postal je vidno neroven; boječe se je oziral od enega do drugega.

Slednjic je bleknil Forbes:

»Loveday — ali je kateri izmed nas?«

Komaj mu je ušlo to vprašanje z jezikika, ko je Denvil skočil kvišku, da mu je monok

Z A NAŠE MALE

niso spoštovali templjev.« Pri tem je vlekel Vu-Pina za suknjič nazaj.

Toda Vu-Pin se ni zmenil za prošnje Vu-Paja. Stopil je smelo čez kameniti prag rekoč:

»Ako se bojl, me počakaj zunaj!«

Vu-Paj ni hotel biti strahopetec. Sam sebi je delal pogum in šel za Vu-Pinom, čeprav so mu klečala kolena. [Dalje prih. nedeljo.]

Marija Hötzl:

Prigode dveh Kitajčkov

13.

Noč je bila prijetno topla. Čila, okrepljana sta se zbudila dečka. Niti šibkejši Vu-Paj se ni več opiral na Vu-Pina, temveč je sam hodil poleg njega in se radovedno zanimal za vse, kar je videl.

Sla sta proli gozdličku in spoznala tiste vražje opice, ki so včeraj tako presiraše Vu-Pina. Na stotine jih je sedelo po palmah; gledale so orehe in se radovedno ozirale na nepoznanata mala popotnika. Toda danes jima niso ničesar žalega storile in tako sta mogla mirno nadaljevati pot skozi gozdliček.

14.

Po dolgem kolovratenu se je pred njima odprala mala ravan. In sredi nje, kot izrezljana iz slonove kosti, je stala krasna, staro pagoda — t. j. kitajski paganski tempelj. Obdana od velikih, koščatih palm, obsevana od zlatih žarkov, jutranjega sonca, je bila podobna sliki iz pravljice >Tisoč in ene noči<.

Osupila sta dečka obstala pred pagodo in napeto opazovala, kaj se bo zgodilo. Toda vse je ostalo mirno, mrтvo... Le na nizkem prizidku se je nekaj zganilo, kakor da bi kamnitva postava pagodinega čuvanja zamahnila z roko v pozdrav ali — v svarilo!

Pred templjem pa je bil svež, nedotaknen travnat pri, kakor da ni še nikdar stopila nanj človeška noga.

15.

Oprezno sta stopala po baržunasti travici. Tedaj sta zagledala mala priprta vrata. Odprla sta jih. Vrata so glasno zaškripala v zravelih tečajih. Zaduhel zrak jima je udaril v nos.

Vu-Pin je hotel vstopiti, tedaj ga je Vu-Paj povlekel za suknjič in dejal proseče:

»Vu-Pin, ne hodi dalje! Slišal sem že neštetokrat strahotne zgodbe, ki so jih pravili mornarji, kako se je godilo predrznežem, ki

niso spoštovali templjev.« Pri tem je vlekel Vu-Pina za suknjič nazaj.

Toda Vu-Pin se ni zmenil za prošnje Vu-Paja. Stopil je smelo čez kameniti prag rekoč:

»Ako se bojl, me počakaj zunaj!«

Vu-Paj ni hotel biti strahopetec. Sam sebi je delal pogum in šel za Vu-Pinom, čeprav so mu klečala kolena. [Dalje prih. nedeljo.]

Jesen

*Na tih poljane
pripluli so siri mrakovi,
v samotne lesove
prihruli so hladni vetrovi.*

*In sivi mrakovi
so solasteče božje zakrili
in hladni vetrovi
so rožice vse zamorili.*

*In tih poljane
so plašno iz sanj zadrhtele,
v samotne lesove
so pesemce žalne zavele.*

*In v duši je vzklik
prečudna brikrust v tesnoba —
in v njo je dehnila
mlajševosti slutnja in groba ...*

Z A ZIDANO VOLJO

Dedec Mesojedec in baba Koleraba

1.

Hohoho, zares čudni in smešni ljudje vam živijo na tem prelepem božjem svetu! —

Je živel njegi dni dedec, ki je imel izredno mehak in blagočočen priimek Mesojedec. Ta priimek sam na sebi pravzaprav še nič posebnega in čudnega. Velečudno je, da se pomen tega priimka povsem točno skladal z neko nenavadno lastnostjo dedca Mesojedeca: meso je bilo čudeškemu možu v resnicu jako jako pri srcu.

Ohno, se boste zaničljivo namrdnili, ohno — prava reč! Koliko je na svetu dedcev, ki na moč radi meso jedo, pa se radi tega nihče nad njimi niso spodika.

Ze že, dragi moji, že že — a vedeti morate, da se je dedec Mesojedec v eni stvari povsem razlikoval od drugih dedcev mesojedcev. On vam ni od srca ljubil zgolj očrtih pišč in kurjih bedre, nego je vso pozornost posvečal tudi bolj skromnim živalcam, kakor so na primer mucki, kužki in — kuhinjski šurki. O, kuhinjske šurke vam je dedec Mesojedec še prav posebno obrajtal. Nosil jih je v žepu in jih hrustal kar takole za priboljšek likov vi sladkorke!

Fej, boste dejali, fej — kakšna neokusnost!

Ze že, dragi moji, že že — a največja neokusnost še sledi. Prosim za posluh!

2.

Se mi zdi potrebno še prej ugotoviti, da ta zgodba ni izmišljena, nego je od prve do zadnje črke resnična. Napisal sem jo vam prav tako — brez očrpavanja in brez pretliranja — kakor mi jo je pred leti privedoval moj boter. On vam je namreč privedel Mesojedca osebno poznal. — Kakšna čast!

Torej! —

Je dedec Mesojedec nekega dne klavorno koracal po beli cesarski cesti zunaj mesta. Bil je silno silno žalosten.

Pa zakaj je bil tako silno žalosten? Pa zato, ker je moral ta dan namesto preljubih šurkrov pozirati zgolj — sline. Baba Koleraba, ki mu je proti majhni odškodnosti nosila šurke na dom, je tisto jutro s slovesno potrtnim obrazom izjavila, da je narod šurkov v njenem stanovanju že povsem zatrl. Radi tega da mora pogodbo glede dobave teh živalci z bridičim strem razveljaviti ...

To je bils trahovit udarec za dedca Mesojedca! Za deset let se je postaral v enem samem dnevu ...

Torej je klavorno koracal po beli cesarski cesti — in tako dalje. Da bi vsaj malo dal duška svoji neizmerni žalosti, je začel z otočnim in hrepenjenja polnim glasom prepevati:

»Kje so moji šurki, oh,
kam so odleteli? ...«

Tedaj je dedec Mesojedec zagledal kraj ceste v travni starega, umazanega berača Koroča pri velevažnem opravilu. Z ljuto krvolčnim obrazom je mož lovil in zatiral narod sivih živali, ki so križemkražem gomazele po obsežnem kraljestvu njegove pisanočeločne suknej. Moril jih je vztrajno in s takim imladostnim navdušenjem, da je bilo jasno kol beli dan, da je ubogim živalcam odbila poslednja ura ...

No in — ali vam ni dedec Mesojedec kar jo stopil k hrabremu zatiralcu nesrečnega naroda in mu s skrivenosino sladkim glasom dejal:

»Mož! Groš vam dam za pest tege sivega drobiča.«

»Eja?« je debelo zazidal berač Koroča in vodenosni oči so mu kar stopile iz jamic od brezmejnega zaščutenja.

»Ja! Pa prav zares. Tule imate groš.«

S tresočo se roko je vzel starec denar. Ko se je prepričal, da je groš pristen, je začel z ljuto vneemo metati uboge živalce na široko dlan dedca Mesojedca. Preden bi utegnil šteci do sto, je bila dlan polna.

No, in — ali vam ni tedaj dedec Mesojedec nastavil dlan in ustia in bi bil kar koj pohrustal njeno vsebinsko, da ga ni tedaj nekdo udaril po roki in mu ogorčeno zabrusil v obraz »fej!«

Brrr, boste dejali, brrr — kako ostudino!

Že, že, dragi moji, že že — vam se zdi to ostudno, a dedec Mesojedec je žalostno zatarjal: »Ah, kakšna škoda! Sem bil tako radoveden, kakšen okus imajo te drobne živalce — na, zdaj pa imam!« In je na moč razočaran odkorakal domov.

3.

Pa se je zgodilo, da se je dedec Mesojedec vendarle enkrat uprla ostudna golazen.

Mu je baba Koleraba nekega dne spet prisnela krožnik lesketajočih se šurkrov za priboljšek. Kod jih je baba Koleraba steknila — ostane njena tajna do konca dne.

»T-L-T«, je dedec Mesojedec navdušeno lesknil z jezikom in se ročno spravil nad črno, nedolžne živalce. Jel jih je hrustali s lažno vneemo, kakor da že leto dni ni imel grizljaja v ustih.

Ze je bil srečno pospravil vase pet tolščakov in ugriznil v šestega. No in — ali vam ni tedaj bliškovito izpljunił črno vsebine iz ust in z ljuto ogorčenim in užaljenim glasom ugotovil: »Fej in fuji!«

Na tem enajstemu črnunu je namreč ležal dolg siv las. Ta las, ta sivi las je bil kriv, da se je dedec Mesojedec z ljutim ogorčenjem in gausom moral odpovedati svoji preljubi, da je tisti dan ... Las se mu je bil zastudil — šurki ne.

Hohoho, zares čudni in smešni ljudje vam živijo na tem prelepem božjem svetu!

Zival, ki po glavi hodi ...

Učitelj: »Jacek, ali mi znaš povedati ime živali, ki hodi po glavi?«

Jacek: »Ne!«

Učitelj: »To je uš.«

Strašna zima.

Mlad fant iz mesta je šel na kmetske delat. Neko mrzlo jutro mu je kmet ukazal naj okomata konja. Ko je fant stopil v hlev, je bila še lema in je stopil h kravi namesto h konju ter ji skušal natakniti uzdo čez rogove.

»Brž, brž!« je zunaj zaklical kmet.

»Saj bi!« je potožil fant, »a ne morem spraviti uzde konju čez glavo, ker ima ušesa zmrznenja ...«

Samo nos bedi.

Mama: »Pavlček, pojdi pogledat v sobo, če dedek spi.«

Pavlček (ko se vrne iz sobe): Mama, ves dedek spi, samo njegov nos ne! — Ded je namreč v spanju močno smrčal skozi nos ...

Lepa reč

Teta: »Andrejček, tu imata dve ploščici čokolade — ena je zate, ena pa za sestrico.«

Andrejček (se zamisli): »Hm, kako bom pa ločil, katera je moja in katera naj dam setri? — Aha, že vem: od setrine odgriznem košček, potem bom pa že vedel, katera je njenja!«

Ogledala

seh vrst, velikosti in oblik

Steklo

zrealno 6–8 mm, mašinsko 4–6 mm, portalno, legast, alabaster itd.

Spectrum d.d.

Ljubljana VII — Telefon 23-43

Zagreb Celovška 81 Osijek

STRIČKOV KOTICEK

100.

Dragi Kotiček striček!

Si že bil kdaj v Savinjski dolini? Gotoro že ne veš, da si tudi pri nas dobro znan. Kar dobor hodil tod okoli, me pridi obiskat, da Ti pokazem svoje bele golobčke. Imam jih kar stiri.

Prav rada prebiram Tvoj kotiček in pa ono pripovedko o dveh Kitajčkih. Sem radovedna, kaj bosta dečka še vse doživela.

Dragi striček, ali mi boš kaj odgovoril? Veš, te me stisneš v svoj kotiček, Ti pošljem enega golobčka.

Te prav lepo pozdravlja

Jožica Venek,
učenka II. razr. v Rečici ob Savinji.

Odgovor:

Draga Jožica!

Eh, ljuba moja, kako ne bi vedel, da sem tudi pri vas dobro znan? Če me že sam veleblagodorni ljubljanski poglavlar Romppomtidralalijahopsadrom v daljni Afriki predobro pozna, me boste pa vendar tudi v Savinjski dolini poznali — ni huđimana. Saj vsako nedeljo po ljuto sopihajočem vlaku pride vam in vam stresati iz rokava, kar mi na sreču leži.

štiri golobčke imataš? O, potem mi pa res lahko enega odstopiš, potem! Ga bom uporabil za pismonoč. Vam potem ne bo treba tedne in tedne čakati na odgovor, nego vam bom potem na vsek pismo kar koj po golobčku odgovor poslat. Ali si zadovoljna s tem?

Torej zbogom!

Kotičkov striček.

101.

Ljubi Kotičkov striček!

Vidim, da Ti skoro same punčke pišejo, zato Ti pišem tudi ja. Kaj bo, kaj bo z onimi dečki, ki Ti nič ne pišejo? O lemba grde, da le morejo biti tako leni, da se jim ne ljubi niti enega pisma pisati tako znanemu gošpodru...! Ojej, kmalu bi se bilo znova in jih povedala Teovo ime, ki ga skrbno prikrivaš. Veš, jaz Te že dobro poznam. Sem na moč radovedna, kakšen pogreb Ti bodo nepravili, ko boš temu svetu »adjio-zbogom!« dejal in se odpeljal k sv. Križu. Bo prav gozdrovata Ljubljana objokovala tega dedrega strička, ki

Najcenejša izvirna vina

iz domačih zidanic

Vsakdo misli, da letos dobrega vina ni. V ponedeljek bom našla **mös** od vinogradnika Jakoba Ozmea iz najžaltejše ljutomerske gorice Vinski breg muškatni **stivanc** in **burgundec**, ki je imel 20% sladkorja, po 14 Din.

Poiskal bom najlinejše evičke in domačo črnino, kakor hitro se bo kvaliteta lahko natanko ugotovila, tako da bo slekjoprej pri meni najboljše in najcenejše domače vino.

Danes na račnu pečeni **odokter** (Spannferkel) goske, purani; **piska** pa se vedno porciča samo 7 Din.

Doma se koljeno vsako sredo in petek prasiči, torej vedno sveže reklamne **Miobase**.

Komforntno urejene **stobe** samo 20 Din.

Priporoča se

hotel in restavracija

pri „Belem Kranjcu“. Kajfež

Florijanska ulica 4 — Telefon 26-25

Posestva

Enonadstropna hiša v Novem mestu, pripravna za obrt, z električno razsvetljavo, iz proste roke naprodaj. Več se izve v podružnici »Slov.« v Novem mestu pod šifro: »Hiša«.

Parcelle naprodaj od 6-8 Din m². Več se izve Brdo 18, Vič.

Vilo

enodružinsko, novo, moderno, 6 sob, 2 »Diehle«, vso podkleteno, s posebnim stanovanjem za hišnik, garažo in vsem komfortom (parketi, kopališča, plin, telefon, centralna kurjava itd.), prodam. Lega krasna, s 1300 m² lepo urejenega vrta in bazenom. Cena 560.000 Din, potrebno le 250.000 Din, ostalo po 8%. Naslov v upravi pod 11.685.

Enodružinska hiša novozidan vrtom ob novem tramvaju in trgovsko hišo z lepim, popolnoma urejenim lokalom na najpomembnejšem kraju naprodaj. Naslov v upravi pod š. 11.891.

Izvrstna trgovina v pekarji, v industrijskem kraju na Gorenjskem, s hišo, gozdom in stenskimi pravicami, se takoj iz proste roke proda. Cena 145.000 Din. Zadnja zmaska se lahko poda. Več se izve pri L. Reboli v Kranju.

Prodam hišo radi druž razmer, obstoječo z 5 sob, kuhinje in privitklin. Cena 50.000 dinarjev. Nadaljnje informacije se dobe pri lastniku Antonu Vrhovec, Dravlje št. 2, p. Ljublj.

Hrastov gozd v najlepši rasti iz proste roke poceni naprodaj. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 11.987.

Redka prilika

Prav dobro idoča gostilna Lovski dom nad tremi ribniki, 25 minut od Glavnega trga Maribor, se takoj radi bolezni poceni proda. Podrobnosti na licu mesta z lastnikom samim.

Posestva, gozdove hiše, gostilne, trgovine, mlinje, žage. Nakup, prodaja, najem in zamjenjava. Najceneje in najsolidneje pri posredovalnici »Marstan«, Maribor, Kočna 10. Ponudbe brezplačno.

Nova hiša v Studencih pri Mariboru, Ob Izvirih 10, se radi bolezni ugodno proda. — Potreben kapital 20.000 Din.

Enonadstropna hiša popolnoma nova, poleg lep vrt in velika njiva, tuk glavne ceste, deset minut od postaje in cerkev, naprodaj. Cena Din 55.000. Naslov pri upravi pod št. 11.896.

Gostilniško posestva renomirana stara obrt s trafiko, 20 oralov pravvrstnega posestva, enonadstropna hiša, z urejnim gospodarskim in obrtnim inventarjem, izletišče letoviščarjev Rogaske Slatine, tuk pošte in postaje Kostrivnic. Podplat, radi smrti posestnice ugodno naprodaj. Pojasnila daje: »Kupnik, Podplat.

Kupimo

Želod

cerov, kupuje Kolinska tovarna v Ljubljani.

Suhe gobe

zadnje rasti - kupujem po najvišjih tržnih cenah. Ponudite povzročeno z navedbo cene tvarički Peter Šetina, telefon 1, Radeče - Zidani most.

Vrednostne papirje

srečke, obligacije, delnice kupuje upravnštvo »Merkur«, Ljubljana, Selenburgo ulica 6/II, tel. 30-52.

Kdo proda

proti takojšnjemu plačilu dobro ohranjeno motorno kolo? Ceno, znamko, kar tudi naslov prodalca prosim na upravo tega lista pod »Motocikl«.

Jesenov les

kupim v plohih in krilih več vagonov. Ponudbe upravi »Slovenca« pod št. 11.953.

Damsko kolo

dobro ohranjeno kupim. Pismene ponudbe z opisom in navedbo cene poslati na upravo pod »Solldino«.

Kupim

večjo množino hrastovih ali kostanjevih neotesarljivih kolov, dolžina od 2 m naprej, debelina v sredini 15 cm, dostavlj. v Ljubljano. Ponudbe s ceno na oglašni oddelki »Slov.« pod »Koli«.

Motorno kolo

v brezhibnem stanju, kupim takoj. Ponudbe z navedbo znamake in cene ter natančnim naslovom prodalca sprejemata uprava »Slovenca« pod št. 11.953.

Grahom moka

se zdravniško priporoča ljudem, ki trpijo na prebavi in vsem, ki uživajo veliko mesa. Razposilja po 5 kg za 40 Din po poštnem povzetju Pavel Sedej, umetni mlin, Javornik, Gorenjsko.

Stara vina

pristna, sortirana, bela in rudeča iz pravvrstnih goric, ter domačo slivovico nudi, dokler zaloga, Ivan Vehovar, Koprivrnički pri Rajhenburgu.

Dedesko

III. za obvljanje kratke za mizarie oblane za pode proda po zelo nizki ceni »Ilirija«, Dunajska c. 46 Telefon 28-20 in 25-95.

KASEIN

lastnega izdelka proda v velikih množinah

Središnja maslarna

Djakovo.

Sv. Petra nasip 27.

M. Gersak

Gubljana

kupuje

suhe gobe

fižol in orehe po najvišji dnevni ceni

Vsakovrstno

zlatu knute po načinih cenah CERNE, juvelir, Ljubljana, Wolfova ulica št. 3.

Suhe gobe

iz Litija in Škofje Loka okraja in Štajerske provenience, sedanje rasti.

kupuje

V. H. Rohrmann, Ljubljana.

Pojasnila daje: »Kupnik, Podplat.

Perie do Din 35 — naprej

Pernice iz puha, volne in bombaža

Kemično čiščenje perja Din 15— kg

FEIN. ZAGREB. Zrinjski trg 15

fehnica

za trgovino — sistema Schulz Universal — za 15 kg. ugodno naprodaj. Vprašati pri Gospodarski zvezi na Dunajski cesti

Varilna naprava

(Schweissanlage) ugodno naprodaj. Naslov pove upr. lista pod št. 11.869.

Pletilni stroj

IDEAL št. 8/35 cm, se ugodno proda ali zamena za šivalni stroj. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 11.922.

Puhasto perje

kilogram po 38 Din razpoljilom po povzetju namen 5 kg. Potem čisto belo goso kg po 130 Din in čisti pub kg po 250 Din.

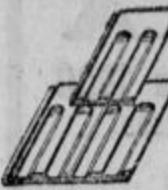
L BROZOVIĆ, Zagreb, Ulica 82 Kemiči čistilnica perja

Namizna jabolka

in prešo sadje kupimo vsako množino postavimo k vagonu ali pa v skladische Maribor, Cvetlična ulica 18, po najboljših dnevnih cenah.

Exportna družba Matheis, Suppanz in drug. Maribor, Cvetlična ulica 18.

Opeko in strešnike

vseh vrst za zidavo hiš, iz znamenitih Karlovske opekarne ILO-VAC. dobavlja franko vsaka postaja po konkurenčnih cenah, samo EKONOM generalno zastopavstvo za Dravsko banovino Ljubljana, Kolodvorska ulica 7.

Manufaktturna trgovina

FRANJO MAJER

Maribor, Glavni trg 9

nudi moderno blago za damske plače, kostume itd. Angleško in dobro češko sukno, kampanji za oblike itd. po solidnih cenah.

Za jesen in zimo

kupite vse oblačilne predmete najceneje pri tvrdki

I. N. ŠOŠTARIČ

Maribor, Aleksandrov cesta 13

Zima se bliža

zato naj se vsakdo pravočasno preskrbi z raznim zimskim blagom: kakor, double, razni moški štoli, za damske plače, plis, baržun, razni barbentini, koviri, rjuhe, koci, razno zimsko in letno perilo, damski in moški klobuki, razna kožuhovina, kakor tudi vsakovrstno platne domačega lastnega izdelka. — Vljudno vabim vse cenj, občinstvo na ogled moje lepe, velike in sveže zaloge brez obvezne za nakup. Vsakdo se bo prepričal o pravrsnem blagu in nizkih reklamnih cenah. — Za obilen obisk se priporočam.

Ivan Romih,
manufaktturna trgovina — ZIRL.

Najvarnejše in najboljše naložite denar pri

Ljudski posojilnici v Celju

registr. zadrugi z neomejeno zavezo v Celju, v novi lastni palati na vogalu Kraja Petra ceste in Vodnikove ulice

Stanje branilnih vlog nad
Din 90,000,000. — Obrestna
mera najugodnejša. — Za
branilne vloge jamči poleg rezerv in hiš nad 3000 članov posestnikov z vsem svojim premoženjem.

Posojila na vknjižbo, poroštvo ter zastavo pod najugodnejšimi pogoji

Vlagatelji pri Ljudski posojilnici v Celju ne plačajo nobenega rentnega davka

20. teden: Savinkove knjigedr. v Ljubljani
Ljudska knjigedr. te začetništvo Jugoslav. knjigedr. v Ljubljani
IZPUD GOLIC 30. Din. vez. 32. Din. — 30. teden: Sienkiewicz. NA POLJU SLAVE
28. Din. vez. 40. Din. — 31. teden: Cognac Dose IZGUBLjeni SVET (Ihe Lost World) v ZAGORSKI ZVONOVI
Roma in slikami 24. Din. vez. 32. Din. Reinsberg. Bridges. NA POMOC. 30. Din.
Slavje NA SINAJ 30. Din. vez. 42. Din. — 33. teden: Bruckel. CIRKUSKI OTROK 28. Din. vez. 40. Din.
vez. 42. Din. — 35. teden: Bruckel

Hans Dominik:

Moč treh

Roman iz leta 1955.

15

Prvi je skočil Erih Truwor iz zrakoplova in stopil trdno in sigurno na domača tla. Previdno je pomagal Silvestru, ko je stopil iz letala.

Dobrodošel na domačih tleh! Dobrodošel, Silvester, v stari Švedski, v našem Linnaisu! Novo življenje se začenja danes za nas vse. Tvoja iznajdba, Silvester, je večja, nego li morda sam misliš in slutis. Usoda nam je mnogo naklonila. Morali se bomo izkazati vredne daru.

Soma Atma je skočil zadnji iz zrakoplova. Njegov vprašanje je prekinilo tok misli Erika Truworja.

Kam z letalom? Tu ne sme ostati. Zrak ima oči.

Silvester Bursfeld je stopil bliže in pobožal srebrno leseketačo se steno letala. Njegov trup je spominjal na lastovičje telo. Ozek in obrezan, da ga je zrak le nežno božal, če je drvel s hitrostjo puškine krogle skozi ozračje. Trup od dolgega krmila do morenega čela je bil komaj dvanaest metrov dolg. Krili so sedaj na ravnni zložili in jih pristonili k trupu kakor krili počivajoč lastovke. V tanki zračni plasti, v višini tridesetih kilometrov, so se razlegnili ti svetli plošči, se od znotraj razširili navzven na obe strani, dokler nista merili petdeset metrov.

Lični trup s petimi krili je stal na lahkih kolesih.

Američani ne smejo več dobiti nazaj letala! So mi itak dolžni spominek na električni stol.

Silvester je nejevojen zamrmral predse.

Imaš prav. Stroj lahko sami porabimo. Moralnih obveznosti po tvojem dogodku ničmamo nobenih. Zrakoplov ima prostora v Odinsonovi votlini.

Silvester Bursfeld je nosil na jermenu ob desnem

boku majhen zaboček iz izglajene cedrovine. Prijel ga je, kakor primemo daljnogled. Nekajkrat je zavrtel nekaj vijakov na aparatu in kakor bi se ga dotaknile roke duhov, se je začel zrakoplov valiti pologama po ravnih vresnih tleh. Tako polahko, da so mu mogli njegovi dosedanji potniki slediti z udobnimi koraki. Liki dobro izučen pes je tekel pred njimi, medtem ko ga je zasledoval Silvester Bursfeld s svojim aparatom kakor fotograf predmet, ki ga hoče vjeti na ploščo.

Sedaj so prišli do konca planote. Strmo je peljala pot več sto metrov v globino do Tornealfe. Sam sebi prepričen bi se moral stroj na tej poti zakotitali, se prevrnilti in razbiti. Toda če je hodil doslej kakor pes, je plezal sedaj liki divja koza. Previdno se je plazil po ozki stezi naprej... in sedaj... Silvester Bursfeld je nagnil navzgor svoj aparat, in težki stroj se je dvignil nad neprehodno stezo v zrak. Medtem ko so mirovali njegovi propelerji, ko sta njegovi krili ležali tesno ob trupu, se je liki metulj gugal pred potniki, ki so šli po ozki stezi navzdol. Sedaj so zavili v strau s poti med skalovje in vresje ob pobočju. Se malo sto metrov in temna odpritina je zijala na pobočju.

Silvester je delal s svojim aparatom kot umetnik. Dvigal ga je in spuščal, obračal in uravnaval, končno prišel ravno pred ono odprtino. Pred njim je plaval težki zrakoplov.

V lahnem, previdnem obratu je obrnil svojo ostro vratilni. Zdaj je utonil v temini in zdaj je izginil. Silvester mu je sledil, medtem ko je Erik Truwor odpel ročni žaromet, ki je napolnil votline z bleščečo lučjo.

Še kakih sto metrov v prostorni votlini, ki jo je priroda zasekala v staro skalovje. Kratek zavoj na levo. Zrakoplov je izginil za silnimi bazaltnimi stebri. Kakor je Silvester sedaj spuščal žarilnik, tako se je spuščal tudi letalo. Njegova kolesa so se dotaknila tal in sedaj je stalo sigurno in nepremično na ravnem, s suhim peskom pokritem dnu votline. Silvester Bursfeld je odvil vijake svojega aparata na ničlo in ga spustil z opet ob svojem boku.

Tako! Tu ga ne bo nihče odkril! Vsaj ne, ako se ljudje v tem kraju še tako bojijo Odinsove votline kakor prej.

Se prav tak strah imajo. Pastirji in gozdari tu misljijo še vedno, da prebivajo v duplini razni duhovi.

Erik Truvor je to izgovoril smehljaje.

Celo pri belem dnevu se v loku izogibajo votline. Tako lahko si nihče ne upa vanjo, čeprav je njen vhod široko odprt. Strah imajo pred njo, in če bi ta strah popustil, imamo sredstva, da ga obnovimo.

Pokazal je pri tem na žarilnik ob Silvestrovi strani. Iz temne votline so stopili vsi trije zopet v soleno luč. Sledili so stezi ob reki navzdol in prišli do stare rojstne hiše Truvorjev, ki je gledala tu izza brez in borovcev ob Tornealfu.

* * *

Britannia rules the waves, Britannia rules the winds. Iz stotisočev grl je vrel ta stari napev z novim besedilom in donel preko Solentskih vod. Brodovi angleškihlahkih bojni letal se je pojavilo nenadoma obzorju. Njihov pojavi je dal znak za začetek velike svetovne tekme, ki sta jo priredila Aeronautical Federation of G. B. in Imperial Aero Club nad morškim zálivom med otokom Wight in angleško obalo. V skupinah po sto so priletela letala. Nekje v daljavi so se pojavila iz sinjega nebesnega svoda ali morja. V zraku so stvorila latinsko Y kakor ptice selivke in so ohranila točno to obliko, medtem ko so delala razne razvoje.

Oddelek za oddelkom se je pojavil, dokler jih ni bilo tisoč. Dokler ni do sto tisoč letal liki gost oblak prevleklo sinje modro nebo s srebrnim leskom svelte krovine.

* elf pomeni v svedčnosti reko.

Najbolje nabavite ogledala, brušena stekla in vse druge v to stroku spadajoče proizvode pri čisto domaći tvrdki

KRISTAL D. D. TOVARNE OGLEDAL IN BRUŠ. STEKLA

Podružnica:
Ljubljana

Medvedova 38. — Telef. št. 3075

Centrala:
MARIBOR

Koroška 32. — Telef. št. 2132

Podružnica:
Split

Zrinjska 6. — Telef. št. 368

POSTELJNINA

pohištvo, preproge, linoleum, zavesi, odelje, medroče, vložke, tkanine za pohištvo, gradbi za medroče in celotne garniture (opreme) za postelje itd. — Najboljše in najcenejše pri

KAROLU PREIS

MARIBOR, Gosposka ulica 20.
Cenike dobite brezplačno.

CELJE!

Ljubitelji pristnega vina, obiščite
vinsko klet
v Celju na Dečkovem trgu 6, kjer se točno priznana na boljša vina, po najnižjih cenah.

Asfaltni ksilolitni tlak

patent »Dermas«, patent št. 7237, izvršuje edino SLOGRAD, LJUBLJANA.

Pričetek II. velikega jesenskega tečaja 3. novembra

Z našim preizkušenim krojem si pridobite eksistenco. Konkurirati, pridobiti nove naročnike mreže ite, aka imate pristno mdršenje kroj. Za krogje se bo poučevalo krojenje moških oblek, uniform, važno za vojne obveznike, za šivilje, nešivilje, damsko krojenje, modeliranje, perilo, otroške oblike po najnovejših modelih za l. 1931. Dame za samouporabo dobijo pouk v poljubnih urah. Način učenja je lahek, da se vsak tekom 6 tedenskega tečaja priču do popolne izobrazbe. Ako se prigradi več učencev iz enega kraja, se jim honorar značno zniža. Revnješčim znižano. Ugodni placilni pogoji. Učenci bivših tečajev naj se pridejo učiti novih krovjev. Izdelava krovjev.

Ivan Romih,
manufaktturna trgovina — ZIRL.

MAT
GLAZBA
osrečuje!

če jo slišite, prav posebno po, če se sam z njo bavite — Ni treba, da je Vas dom brez godbe! če stopite z nami v stik in si izberete kak po ceni instrument. Zahvaljujte neobvezno ponudbo in

brezplačni veliki katalog!

Dobavimo Vam direktno iz tovarne
v Nemčiji odnosno prodajne podružnice v Mariboru. Pišite takoj na naslov:

MEINEL & HEROLD

MARIBOR št. 102-B

Prevzem gostilne

Cenjenemu občinstvu vljudno naznanjava, da sva prevzela s 15. oktobrom t. l. značno

gostilno Krušč

Zeleno jama — Ljubljanska ulica 1. Točno najboljša štajerska v dolenijska star in nova vina. Gorka in mrzla jedila vedno na razpolago. Priporočava se vljudno za obilen poset.

ANTON IN MARICA DUSA

Hranilnica na Jesenicah

v župnišču najvarnejše hrani

Vaš denar

Uraduje vsak delavnik od 8.—12 in od 14.—17., ob nedeljah od 15.—17.

Cunje, ovčjo volno

staro železo, kovine, papir, kosti, krojaške in druge odpadke vseh vrst, kupi in plača najboljše Arbeiter, Maribor, Dravska ulica.

Gospodarska zvezda

v Ljubljani

ima stalno na zalogi:

Deželne pridelke - žito - mlevske izdelke - spečerisko in kolonialno blago - sadje - mesne izdelke - uživo sadje - semena - seno - slamo - Težakovo

olje za živilo - kmetijske stroje in orodja - umetna gnojila - cement

- premos itd. - Zastopstvo za prodajo lisice v Dravsko banovini

Tekstilbazar dr. z o. z.
manufaktturna trgovina
Ljubljana, Krekov trg št. 10
Priporoča svojo zalogo dežnikov, solnišnikov in sprejalnih palic
Popravila točno in solidno

L. Mikuš - Ljubljana
priporoča svojo zalogo dežnikov, solnišnikov in sprejalnih palic
Popravila točno in solidno

Dr. SCHAEFERJEV EPILEPSAN
proti
epilepsiji, krčem, padavici
že 15 let najbolje preizkušen. — Dnevno dohaja mnogo priznainic. Pobliža pojasnila in razpošilja: Lekarna sv. Štefana, Mr. M. Fister, OSIJEK III.

Vsakoursne trgovske knjige, strace, mape, noteze, herbarije, odjemalne knjižnice, bloke, zvezke i. t. d

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA

Ustanovljena 1900

Brzjavni naslov: BANKA

Delniška glavnica:
Din 50,000.000—

Brzjavni naslov za podružnice: Ljubljanska banka.

Centrala: Ljubljana, Dunajska cesta

Ustanovljena 1900

Telefonske številke: 2861, 2413, 2502, 2503

Podružnice:

Kranj
Maribor
MetkovičNovi Sad
Novomesto
PtujRakek
Sarajevo
SlovenjgradecSplit
Sibenik
ZagrebSkupne rezerve:
ca. Din 10,000.000—

Se priporoča za vse bančne posle.

Ako se smehljate

Ako se Vaše ustnice smejejo odpirajo — pokazujejo tedaj belo-bliščeče zobe — lepe zobe, ker so snažni!

Erasmic Savon Dentifrice napravi Vaše zobe bele in jih ohrani bele, daje Vašemu smerilju dražljivo mičnost. Rabite jo redno Osvežujoča pena bo ohranjevala lepoto Vaših zob za vedno!

**ERASMIC SAVON
DENTIFRICE**

ESD 105-075

Budilke od Din 49— naprej. Budilke iz lesa od Din 84— naprej. Stenske ure idoče 14 dni z bitjem od Din 380— naprej.

Budilke,
stenske in
žepne ure

kupite
najbolje in
najceneje

pri
H. Suttner

Ljubljana 2
Prešernova ul. 4

Lastna pro-
tokolirana to-
varna v Švici

Zahajevanje
cenik zastonj
in poštinske
prosto

Nič Vas ne stane

če si ogledate veliko zalogu blaga
za zimske suknje, kamgarn in
športni ševidot za obleke finih
kvalitet, iz prvih čeških in an-
gleških tovarn ter različno dru-
go manufakturno blago.

Ze samo pri ogledu se boste
prepričali, da mnogo prištedite,
če kupite pri tvrdki

A. Žlender

Ljubljana, Mestni trg 22

Pozor gozdarji in trgovci!

Nabavite si prvorosten izdelek sekir in
plankat, katere pošiljam po pošti. — Cene
nizke. — Za vsak komad prevzamem ga-
rancijo. Trgovcem dajem popust. MATEVŽ
KRMELJ, Log, pošta Škofja Loka

Odstranja

hrapavost,

rdečico

kože,

narcja

kožo

nežno

mehko

Uničuje

vse

pege

in

sojedce,

daje

lepo

polt

ZA NEGO OBRAZA IN KOŽE
RADITE SAMO

Dobiva se v vseh lekarnah, drogerijah in parfumerijah.

Glavna zalogalja

Dvorska drogerija Svet. Dj. Okanovića

Knez Mihajlova 49.

BEOGRAD

Telefon 7-56.

ČREVA

sortirana v vseh poljubnih debelinah za vse različne klobase: krvave, jeterne, mesene, za salame itd., imam na zalogi po na novo znizanih cenah. Za ravne krvave in jetrne klobase nudim tudi debela čreva (milharje) po isti ceni kot suha goveja čreva. Trgovcem in večjim odjemalcem morem dati primeren popust. — Priporočam se vsem svojim dosed. odjemalcem in vabim nove intereseante, da si ogledajo zalogo.

Bergman Josip — trgovina črev na drobno in na debelo —

LJUBLJANA :: Poljanska cesta št. 85 in 87.

Inserirajte v „Slovencu“!

Zadružna Gospodarska banka d. d.

v Ljubljani (Miklošičeva cesta 10)

BRZOJAVNI NASLOV: GOSPOBANKA. TELEFON ŠTEV. 2057, 2470, 2979.

Vloge nad Din 480,000.000—

Kapital in rezerve nad Din 16,000.000—

Sprejema VLOGE, daje POSOJILA otvarja
KREDITE, eskomptira MENICE. — Nak-
aza — Akreditivi. — Predujmi na efekte.

PODRUŽNICE:

BLEĐ NOVI SAD KRAJN ŠIBENIK MARIBOR

KOČEVJE CELJE SOMBOŘ DJAKOVO SPLIT

Izvršuje vse bančne posle najkulantnejše.

Kupuje in prodaja VALUTE, ČEKE, DE-
VIZE, VRĘDNOSTNE PAPIRJE. Safes -
deposits. -- Borzna naročila -- Prodaja srečk